

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

**Individuální plánování v nízkoprahových službách pro
děti a mládež**

**Individual planning in low-threshold club for children and
young people**

Diplomová práce

Vedoucí práce:

Autor:

PhDr. Monika Nová, Ph.D.

Bc. Anna Zavřelová

Praha 2020

Poděkování

Děkuji své rodinně, spolužákům, kolegům z Nízkoprahového klubu Husita za podporu při studiu a psaní závěrečné diplomové práce. Děkuji své vedou diplomové práce PhDr. Monice Nové, Ph.D. za ochotné vedení a cenné rady při zpracování mojí práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci „Individuální plánování v nízkoprahových službách pro děti a mládež“ vypracovala samostatně s použitím níže uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

Jméno autora

(podpis autora)

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na individuální plánování v nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Tato práce se soustředí na vymezení pojmu individuálního plánování a nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, speciálně na Nízkoprahový klub Husita. Jedná se o diplomovou práci teoreticky – výzkumného rázu jejíž hlavním cílem je zvýšit kvalitu individuálního plánování v NPK Husita. Praktická část diplomové práce se zaměřuje na analýzu individuálních plánů zaznamenaných v roce 2019, soustředí se na rozdílnost v určitých věkových kategoriích, témat a stylů jednotlivých individuálních plánů a stanovování cílů spolupráce v kontextu individuálního plánování.

Annotation

In my master thesis I consider the individual planning agenda within low-threshold clubs for children and young people. Within my thesis I focus on determination of the terms “individual planning” and “low-threshold club for children and young people” especially I am focused on “Nízkoprahový klub Husita” low-threshold club. The nature of my thesis is theoretical – researching and its main goal is to increase the quality of individual planning agenda in NPK Husita. The practical part of my work is focused on analysing individual plans made in 2019, pointing out the difference between them according to the age of the person making the plan, their topics, style and setting the targets of the plans according to the individual planning agenda.

Klíčová slova

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Individuální plánování

Keywords

Low-threshold club for children and young people

Individual planning

Obsah

Obsah	6
Seznam zkratk	8
Úvod.....	9
1. Individuální plánování.....	11
1.1 Standardy kvality sociálních služeb	12
1.2 Význam individuálního plánování.....	15
2. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	16
2.1 Cíle nízkoprahových zařízení pro děti a mládež	20
2.2 Kontaktní práce jako hlavní metoda nízkoprahových zařízení pro děti a mládež.....	20
3. Individuální plánování v kontextu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež.....	23
3.1 Styly individuálních plánů.....	24
3.2 Klíčový pracovník v kontextu individuálního plánování	26
3.3 Osobní cíle v kontextu individuálního plánování.....	27
3.4 Věkové skupiny uživatelů nízkoprahových zařízení pro děti a mládež	29
4. Nízkoprahový klub Husita.....	33
4.1 Cílová skupina Nízkoprahového klubu Husita a její specifika	34
4.1.1 Děti a mladiství.....	34
4.1.2 Neorganizovaná mládež	36
4.1.3 Romský uživatel sociální služby	37
4.1.4 Segregace dětí na jedné ZŠ.....	39
4.2 Metodika Nízkoprahového klubu Husita v kontextu individuálního plánování..	40
4.3 Přehled skupin intervencí dle zákona	42
5. Metody výzkumu – praktická část.....	44
6. Výsledky.....	52

7. Diskuze	85
Závěr	88
Seznam použité literatury	89
Summary	95
Příloha A	96

Seznam zkratek

IP – Individuální plán

NPK Husita – Nízkoprahový klub Husita

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

ZŠ – Základní škola

Úvod

Cílem diplomové práce je zvýšit kvalitu individuálního plánování v NPK Husita a provést analýzu individuálních plánů zaznamenaných v roce 2019. Diplomová práce se zaměřuje na individuální plánování v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež, a hlavně na jeho zaznamenávání. Vybrala jsem si toto téma, jelikož pracuji v jednom nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež (Nízkoprahový klub Husita) a ráda bych využila diplomovou práci ke zvýšení kvality procesu individuálního plánování a následného zaznamenání individuálních plánů. Z diplomové práce vyjdou poznatky k metodickému výjezdu pracovníků Nízkoprahového klubu Husita. Tato práce bude obsahovat rozbor zaznamenaných individuálních plánů za rok 2019, doporučení a metodické pokyny, jak psát kvalitnější individuální plány v kontextu dané organizace. Diplomová práce může též sloužit pro ostatní nízkoprahová zařízení pro děti a mládež jako návod, jak vnímat individuální plánování v kontextu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a jak porovnat způsoby, jak jsou individuální plány zaznamenávány v jiném nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež v kontextu zkvalitňování služeb. Diplomová práce vychází hlavně z poznatků Ing. Aleše Herzoga, který se zabývá individuálním plánováním v kontextu nízkoprahových služeb, a dalších převážně českých autorů, jelikož se jedná o práci zaměřenou na jednu organizaci v českém prostředí. Jedním z hlavních zdrojů budou publikace vydané Českou asociací streetwork, kterou pokládám za nejvhodnější zdroj, jelikož se zde prolíná jak česká, tak zahraniční praxe, navíc zahraničí ji často dává do českého kontextu. Diplomová práce se zaměří na definování individuálního plánování v kontextu nízkoprahových služeb, potažmo nízkoprahových služeb pro děti a mládež. Dále se zaměří též na proces individuálního plánování v obecném kontextu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, potažmo Nízkoprahového klubu Husita, k čemu individuální plánování slouží, jaké náležitosti by měl individuální plán mít a na jeho zákonné normy. V praktické části se diplomová práce zaměří na analýzu individuálních plánů (dále IP), které byly zaznamenány v roce 2019. Jedná se přesně o 72 individuálních plánů.

Cíle, poslání a celková atmosféra v organizaci Husitského centra o.p.s. mne natolik oslovily, že v organizaci pracuji již od října 2017 jako kontaktní pracovnice klubu a od září 2019 jako sociální pracovnice při Komunitním centru na Žižkově pro rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením. V praxi to znamená, že pracuji nejen s dětmi a mladistvými v kontextu nízkoprahové služby, ale i v kontextu komunitních služeb s celými rodinami či jednotlivými rodinnými příslušníky. V tomto je Nízkoprahový klub Husita

specifičtější než ostatní nízkoprahová centra pro děti a mládež na Žižkově, která jsou dvě. I přes tento fakt zásadně dodržíme mlčenlivost vůči dětem, takže co nám řeknou na klubu, zůstává tam. Zároveň jako nízkoprahové zařízení pro děti a mládež jsme více otevření práci s celou rodinou, když je to zakázka dítěte, nebo rodiče zavítají sami do Komunitního centra na Žižkově a chtějí řešit svoji situaci. Též se stává, že do cílové skupiny nízkoprahového centra spadají maminky (do 26 let), jejichž děti samy navštěvují klub. Tyto ženy využívají převážně individuální konzultace či poradenství v menší skupince, která využije kontaktní místnost. Nízkoprahový klub Husita (dále jen NPK Husita) pracuje převážně s romskými uživateli a s dětmi a mladistvými segregovanými na jedné základní škole, což přináší svá specifika. Dalším velkým tématem nízkoprahových center pro děti a mládež je online svět. Děti a mladiství už tolik nenavštěvují kluby a tráví čas doma či v obchodních centrech, kde je wifi připojení, a tráví svůj volný čas v online prostoru. Ze zákona nemůžou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (dále jen NZDM) poskytovat online sociální službu, ale jako služby prevence je to pro ně důležité téma, kterým se v současné a budoucí době budou muset zabývat.

1. Individuální plánování

Individuální plánování poskytování služby je proces daný zákonem o sociálních službách 108/2006 Sb. Poskytovatel sociální služby je povinen individuálně plánovat a hodnotit plány s uživatelem služby.¹ Záznam o individuálním plánování je individuální plán (dále jen IP). Většinou obsahuje: cíl spolupráce, kroky a revizi. IP slouží tedy jako záznam o komunikaci mezi pracovníkem a uživatelem sociální služby, jako efektivní nástroj k poskytování sociální služby. Pracovníci sociální služby mají jednotný postup, takže to napomáhá k předávání informací mezi pracovníky sociální služby. Zapsaný IP je dokladem pro inspekce, které kontrolují, zda služba splňuje zákonné požadavky.² Výsledný IP je tedy důležitý pro transparentnost služby, ale samotný proces vzniku IP je ještě důležitější, jelikož pro jeho funkčnost je podstatné, aby byl „šitý na míru“ dané osobě. Klíčovým prvkem je definování změny a dohodnutí se na konkrétních úkolech v daných termínech.³ Individuální plánování je tedy „především nástroj, který sociálním pracovníkům pomáhá ujasnit si, co vlastně mají dělat. Proces individuálního plánování je vlastně totožný s procesem případové práce: nejprve zjišťujeme, jaká je situace člověka, se kterým máme pracovat, pak společně dohodneme, co se má změnit a jak má vypadat nová, lepší situace. Na základě toho naplánujeme postup, jak dosáhnout zlepšení, návazně se realizují kroky k dosažení cílů a my sledujeme, jak vše probíhá. Nakonec hodnotíme výsledky tím, že novou situaci porovnáme s dříve stanovenými cíli.“⁴ Proces plánování se

¹ HERZOG, Aleš. Co je individuální plánování: Klíčové pojmy. Individuální plánování [online]. [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://www.individualniplanovani.cz/co-je-individualni-planovani/klicove-pojmy/>

² HERZOG, Aleš. Co je individuální plánování: Klíčové pojmy. Individuální plánování [online]. [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://www.individualniplanovani.cz/co-je-individualni-planovani/klicove-pojmy/>

³ BEDNÁŘ, Martin. Manuál zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe. [2. vyd.]. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2014. ISBN isbn978-80-87623-10-7, str. 32.

⁴ MILENA, Johnová. Individuální plánování – utajovaná síla sociální práce. Sociální práce [online]. 2011, (3), 1 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <http://www.socialniprace.cz/zpravy.php?oblast=1&clanek=378>

skládá ze čtyř fází. Mapování, které se může v průběhu individuálního plánování opakovat, plánování podpory, realizace samotného plánu a měření výsledků.⁵

Z povinností poskytovatelů služeb zakotvených v zákoně o sociálních službách 108/2006 Sb. vyplývá, že musí „plánovat průběh služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby a hodnotit průběh poskytování sociální služby za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich zdravotní stav a druh poskytované sociální služby, nebo za účasti jejich zákonných zástupců nebo opatrovníků a zapisovat hodnocení a jeho výstupy do písemných individuálních záznamů” a „a dodržovat standardy kvality sociálních služeb.”⁶

1.1 Standardy kvality sociálních služeb

Proces individuálního plánování služby v NZDM je navázán na standardy kvality sociálních služeb číslo 3, 4, 5 a 6, ale nejvíce na standard kvality služeb číslo 5 – individuální plánování průběhu sociální služby. Patří sem pět kritérií:⁷

a) *Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla podle druhu a poslání sociální služby, kterými se řídí plánování a způsob přehodnocování procesu poskytování služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje.*

b) *Poskytovatel plánuje společně s osobou průběh poskytování sociální služby s ohledem na osobní cíle a možnosti osoby.*

c) *Poskytovatel společně s osobou průběžně hodnotí, zda jsou naplňovány její osobní cíle.*

⁵ MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. Teorie a metody sociální práce 1: studijní opora pro kombinovanou formu studia. Ostrava: Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální Ostrava-Mariánské Hory, 2011. ISBN 978-80-87540-37-4, str. 99.

⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: . 37/2006.

⁷ Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

d) Poskytovatel má pro postup podle písmene b) a c) pro každou osobu určeného zaměstnance.

e) Poskytovatel vytváří a uplatňuje systém získávání a předávání potřebných informací mezi zaměstnanci o průběhu poskytování sociální služby jednotlivým osobám.

Ukazatele kvality standardu číslo 5 přeformulovala Česká asociace streetwork tak, aby byly přímo určené pro nízkoprahová zařízení. Mezi ukazatele kvality patří následující body. Pracovníci znají schopnosti a potřeby uživatelů a průběh služby je plánován společně s uživatelem, zařízení má vytvořen mechanismus a prostor, jak pracuje s osobními plány uživatelů. Dále má zařízení písemně zpracována pravidla pro plánování poskytování služby, má evidenci poskytovaných služeb a tato evidence umožňuje dohledat poskytování sociálních služeb u jednotlivých uživatelů. Zařízení má stanoven, kdo je zodpovědný za poskytování služby u konkrétního uživatele, existuje funkční systém předávání informací o službách a u jednorázových služeb se bezprostředně vyhodnocuje naplnění cílů společně s uživatelem. Sociální služba má stanovená pravidla pro hodnocení dosahování osobních cílů uživatele služeb.⁸

K dokumentaci individuálních plánů se váže standard číslo 6, který se zabývá správným nakládáním s dokumentací uživatelů sociální služby. Jedná se o tři hlavní kritéria:⁹

a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro zpracování, vedení a evidenci dokumentace o osobách, kterým je sociální služba poskytována, včetně pravidel pro nahlížení do dokumentace; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje.

⁸ Standardy kvality sociálních služeb pro nízkoprahové zařízení pro děti a mládež [online]. Česká asociace streetwork, o.s., 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=190&site=cas

⁹ Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

b) Poskytovatel vede anonymní evidenci jednotlivých osob v případech, kdy to vyžaduje charakter sociální služby nebo na žádost osoby.

c) Poskytovatel má stanovenou dobu pro uchování dokumentace o osobě po ukončení poskytování sociální služby.

Tyto dva standardy budou pro diplomovou práci stěžejní, ale doplňují i standard číslo 3 a 4 pro úplnost tématu standardů vázaných na proces individuálního plánování. Standard číslo 3 se zabývá jednáním se zájemcem a spadají do něj tato kritéria¹⁰:

a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla, podle kterých informuje zájemce o sociální službu srozumitelným způsobem o možnostech a podmínkách poskytování sociální služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje.

b) Poskytovatel projednává se zájemcem o sociální službu jeho požadavky, očekávání a osobní cíle, které by vzhledem k jeho možnostem a schopnostem bylo možné realizovat prostřednictvím sociální služby.

c) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro postup při odmítnutí zájemce o sociální službu z důvodů stanovených zákonem; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje.

Standard číslo 4 obsahuje tři kritéria, která se týkají smlouvy o poskytování služby¹¹:

¹⁰ Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

¹¹ Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby s ohledem na druh poskytované sociální služby a okruh osob, kterým je určena; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje.

b) Poskytovatel při uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby postupuje tak, aby osoba rozuměla obsahu a účelu smlouvy.

c) Poskytovatel sjednává s osobou rozsah a průběh poskytování sociální služby s ohledem na osobní cíl závislý na možnostech, schopnostech a přání osoby.

1.2 Význam individuálního plánování

IP nejsou jen důkazem pro inspekci, že sociální služba provádí individuální plánování, nýbrž jsou i nástrojem sociální práce. Je důležité zmínit, jaký význam má proces individuálního plánování pro samotné uživatele. Díky procesu individuálního plánování uživatel zvyšuje své kompetence v oblasti rozhodování a přebírání odpovědnosti za svoje chování, stává se z něj aktivní jedinec v procesu poskytování sociální služby. Uživatel služby je zde jako rovnocenný partner a jsou mu poskytnuty informace ohledně jeho práv a povinností. Průběh individuálního plánování též poskytuje pocit bezpečí, jelikož uživatel ví, jakým způsobem a kdy bude sociální služba poskytnuta. Též z individuálního plánování těží poskytovatel služby a není to jen o vhodném předávání informací novým kolegům. Individuální plánování je prostředkem ke zvyšování kvality služby a změn v nabídce služby a je jedním z mechanismů pro tvorbu rozvojových plánů.¹²

¹² HAUKE, Marcela. Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9. str. 11 - 12.

2. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

V České republice začala fungovat první nízkoprahová centra v polovině 90. let 20. století v návaznosti na potřeby streetworku, který potřeboval určitý bezpečný prostor, a nejen pracovat v ulicích. Zde se utvořil prostor pro společné trávení času s nabídkou sociální pomoci bez možnosti sdílení svých identifikačních údajů.¹³ Důležitým mezníkem byl rok 2000, kdy se nízkoprahové programy pro děti a mládež zařadily do typologie sociálních služeb MPSV, a to následně umožnilo čerpání financí z rozpočtu MPSV.¹⁴ V roce 2001 vznikla pracovní skupina NZDM při České asociaci streetwork (vznik 1997), která měla za cíl specifikovat službu NZDM, její cíle a standardy. V souvislosti s touto skupinou Aleš Herzog použil termín „nízkoprahová zařízení pro děti a mládež“, zkráceně NZDM. Další posun ve vývoji specifikace NZDM představovalo v roce 2005 vytvoření POJMOSLOVÍ (Česká asociace streetwork), které si dalo za cíl vymezit, co je nízkoprahový a co naopak není.¹⁵ Pro NZDM byl též milníkem v České republice rok 2007, kdy vstoupil v platnost zákon o sociálních službách 108/2006 Sb., který zakotvil jejich podobu v zákoně.¹⁶ Specifika nízkoprahových služeb jsou: poskytování služby bez objednání, vysoká míra dostupnosti, klienti nemusí udávat svoji totožnost.¹⁷ Jednou z hlavních specifičností nízkoprahových služeb je prostor nazývaný kontaktní centrum *„orientující se na první kontaktování a poskytování anonymní pomoci uživatelům*

¹³ MATOUŠEK, Oldřich. Metody a řízení sociální práce. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4, str. 177.

¹⁴ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 305.

¹⁵ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 320.

¹⁶ MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7, str. 412.

¹⁷ MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 2. vydání. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-368-0, str. 117.

služeb”.¹⁸ Programy nízkoprahového typu nemají stabilní rámec setkávání s uživateli, a to ani z hlediska pravidelnosti. Sám klient si určuje frekvenci navštěvování nízkoprahových programů. To pro pracovníky znamená, že se musí soustředit na daný okamžik, na to, co mohou udělat teď a tady; charakter služby nutí pracovníky neodkládat nic zásadního na později.¹⁹

Z toho vyplývá, že sociální služby v NZDM jsou bezplatné (krom fakultativních výletů), pro přijetí do sociální služby není nutná vysoká míra aktivity (uživatel se nemusí vždy zapojit do dané aktivity v NZDM, ale může tam zůstat), není zde nutná registrace či pravidelné docházení do služby, otevírací doba je přizpůsobena cílové skupině a také je důležité dodržovat pravidelné fungování služby, tedy zamezit zavřeným dnům sociální služby. Tyto všechny rysy tvoří specifikum nízkoprahových služeb.²⁰

NZDM spadají pod zařízení sociální prevence a cílovou skupinu tvoří neorganizované děti a mládež, ohrožené sociálními nežádoucími jevy.²¹ NZDM jsou zakotveny v zákoně o sociálních službách 108/2006 Sb. v § 62. Zákon definuje NZDM takto: *„Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být*

¹⁸ MATOUŠEK, Oldřich. Metody a řízení sociální práce. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4, str. 177.

¹⁹ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 179.

²⁰ POJMOSLOVÍ Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) [online]. Praha: Česká asociace streetwork, o.s., 2008 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/images/download/Pojmoslovi_text.pdf

²¹ MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7, str. 411.

poskytována osobám anonymně.”²² Dále jsou NZDM zakotvena ve vyhlášce 505/2006 § 27,²³ ve které jsou popsány základní činnosti při poskytování sociálních služeb:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;*
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;*
- c) sociálně terapeutické činnosti;*
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.*

Do těchto základních činností v kontextu NZDM spadají hlavně tyto činnosti, které spadají do kompetence sociálního pracovníka NZDM²⁴:

- 1. Provádět sociální šetření (ve smyslu ověřování sociální situace).*
- 2. Sociálně právní poradenství (orientace klientů v systému sociálního zabezpečení, nároků na určité dávky a návazné sociální služby, orientace v sociálně právních otázkách rodinných vztahů, zaměstnanosti, vzdělanosti, bydlení a zdraví).*
- 3. Analytická, metodická a koncepční činnost v sociální oblasti (schopnost analyzovat sociálně patologické jevy v lokalitě a zpracovávat návrhy řešení).*
- 4. Odborné činnosti v zařízení poskytujících služby sociální prevence (předcházení vzniku a snižování důsledků sociálně patologických jevů u dětí a mládeže).*

²² ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: . 37/2006.

²³ Vyhláška 505/2006 Sb. MPSV [online]. 15. listopadu 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/372793/vyhlaska_505-2006.pdf/bf86c99a-18ed-afb0-9d38-4ab5cf469dbd

²⁴ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 82.

5. *Depistážní činnost (průzkum terénu a vyhledávání klientů).*
6. *Poskytování krizové pomoci.*
7. *Sociální poradenství (pomoc s vymezením, porozumění a řešení sociálních problémů).*
8. *Sociální rehabilitace (pomoc s přizpůsobením problému, který nelze odstranit).*

Definice České asociace streetwork NZDM zní: „*Služba je určena dětem a mládeži, které se ocitly v obtížné životní situaci nebo jsou jí ohroženy a které nevyhledávají standardní formy institucionalizované pomoci a péče. Jde o navázání a udržování kontaktu, poskytování informací, odbornou pomoc, podporu a vytváření podmínek pro sociální začlenění a pozitivní změnu ve způsobu života. Jedná se o ambulantní případně terénní formu sociální služby nízkoprahového charakteru. Cílem je umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky, aby v případě zájmu mohly řešit svoji nepříznivou sociální situaci.*“²⁵ Jeden z rozdílů oproti jiným službám poskytujících psychosociální pomoc dětem a mladistvým je, že v NZDM nejsou v centru jen jedinci s charakteristickými vlastnostmi, ale potenciálními uživateli jsou nestálé skupiny mladistvých, u kterých se nehledají jednoduše společné rysy.²⁶ Zde je i důležité zmínit rozdíl poskytování služby dospělým a dětem a mladistvým. Když mají dospělí jedinci určitý problém, je obvykle v jejich kapacitách najít odbornou pomoc sami, dokáží lépe definovat svůj problém, a také když se rozhodnou řešit svůj problém, jsou více ochotní podílet se na změně jejich nevyhovující situace. Děti a mladiství většinou nemají

²⁵ POJMOSLOVÍ Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) [online]. Praha: Česká asociace streetwork, o.s., 2008 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/images/download/Pojmoslovi_text.pdf

²⁶ JEDLIČKA, Richard. Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí. Praha: Themis, 2004. ISBN 80-7312-038-0, str. 371.

zájem se podílet na procesech. Často se děti a mladiství vyhýbají pozornosti jiných institucí.²⁷

2.1 Cíle nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Základním cílem je kontaktovat a udržet kontakt s jednotlivci a skupinami, kteří nevyužívají z určitých důvodů běžných služeb v daném regionu.²⁸ Z hlediska individuálního plánování je důležité zmínit cíle samostatné služby NZDM. Dle Matouška je cílem služby „*nabídnout individuální pomoc jednotlivcům při řešení jejich osobních problémů, zejména těm, kteří se bojí svěřit se svým blízkým nebo se z nějakých důvodů obávají a nechtějí se obracet na formální instituce. V případě práce se subkulturou je cílem umožnit jejich participaci na životě místní (lokální) komunity, ovšem ne cestou asimilace, ale postupné a všestranně užitečné integrace*”.²⁹ Jelikož NZDM spadá do služeb sociální prevence, je jejich cílem předcházet sociálním a zdravotním rizikům nebo aspoň zmírňovat škody spojené s riziky vycházejícími ze způsobu života uživatelů NZDM.³⁰

2.2 Kontaktní práce jako hlavní metoda nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Hlavním nástrojem pracovníků v NZDM je specializovaná odborná činnost nazývaná kontaktní práce, což je „*komplex nízkoprahově organizovaných psychosociálních služeb, jejichž cílem je vytvářet podmínky pro navázání kontaktu - vztahu a konkrétní práci s jednotlivci (a sociálními skupinami), kteří se vyhýbají či nevyhledávají standardní institucionální pomoc a u nichž je důvodný předpoklad potřeby a účelnosti*

²⁷ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 11.

²⁸ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 323.

²⁹ MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7, str. 411.

³⁰ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 82.

této pomoci".³¹ Další definici kontaktní práce nabízí Česká asociace streetwork: „*Způsob a metoda práce, pomocí které vytváříme prostor a situaci pro realizaci drobných individuálních plánů - cílených intervencí. Jde o vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétního výkonu (činností a služeb). Jedná se o specifický druh kontaktu s uživatelem, který má za cíl vytvořit dostatečnou vzájemnou důvěru a podmínky potřebné pro rozvíjení kontaktu a poskytování dalších služeb.*”³² Tedy navázání určitého kontaktu je nezbytnou součástí práce v NZDM a též významnou cílovou hodnotou. Krédem kontaktní práce je co nejvíce přiblížit odbornou činnost potřebám a možnostem klientů. Z toho vychází nutnost porozumění specifickému světu dané sociální skupiny a objevování toho, co je dané skupině prospěšné a co potřebují ke zvládnutí situací v každodenním životě.³³ Kontaktní práci můžeme brát též jako nástroj k možnosti realizovat určité programy nabízené sociální službou. Je to způsob, jak oslovit cílovou skupinu, navázat důvěru a porozumění, představit daný program a též navnadit, aby děti a mladiství byly jejich součástí. Pracovník zde vystupuje jako nositel jiných postojů, ale musí být akceptovaný uživateli či potencionálními uživateli služby.³⁴ Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s klientem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. Kontaktní práce má nejčastěji podobu rozhovoru a lze ji dělit na kontaktní práci v klubu, kontaktní práci v kontaktní místnosti a navázání prvního kontaktu.³⁵ Literatura uvádí, že kontaktní práce má

³¹ JEDLIČKA, Richard. Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí. Praha: Themis, 2004. ISBN 80-7312-038-0, str. 371.

³² POJMOSLOVÍ Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) [online]. Praha: Česká asociace streetwork, o.s., 2008[cit.2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/images/download/Pojmoslovi_text.pdf

³³ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 12 - 18.

³⁴ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 262.

³⁵ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 326.

určité fáze. První fáze je navazování osobního kontaktu mezi zájemcem/uživatelé služby a pracovníkem NZDM, při které se jasně vymezuje, kdo pracovník je a co může nabídnout. V kontextu NZDM sem spadá seznámení se zařízením a jeho pravidly. V následující fázi se vytváří vztah doprovázený vzájemnou důvěrou. Je zde důležitý respekt vůči klientovi (jeho osobnosti, názoru, myšlenek atd.). Uživatel začíná pracovníka vnímat jako partnera a začíná se s ním bavit jak o svých každodenních, tak i závažnějších problémech. Vrcholnou fází je práce na změně klientova chování. *„Tato fáze vychází ze standardních postupů poradenství. Začíná podrobným seznámením s problémem, pokračuje přes zjišťování a hledání příčin, které k problému vedly či přispívají k jeho prohloubení, a následuje navrhování řešení problémové situace a sociální terapie. Ta staví na pozitivních vlastnostech klienta, na zvážení jeho reálných schopností, a na druhé straně zvážení možných institucí, které by se mohly řešení klientovy situace účastnit.“*³⁶

³⁶ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 263.

3. Individuální plánování v kontextu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Individuální plánování v kontextu NZDM chápeme jako dlouhodobý proces po uzavření smlouvy se zájemcem o službu. S uživatelem služby NZDM můžeme uzavírat krátkodobé i dlouhodobé individuální plány, které se tvoří na základě rozhovorů v kontextu kontaktní práce, kdy se hledá konkrétní zakázka. Intervence směrem k uživateli služby jsou vedeny tak, aby pracovníci NZDM sledovali příběh v čase uživatele služby. Tento proces je důležité zaznamenávat do dokumentace osob. Zdokumentovaný individuální plán by měl obsahovat: klíčového pracovníka, cíl, kritéria (která stanovují, do jaké míry byl plán splněn), kroky k dosažení cíle, termín revize a vyhodnocení plánu.³⁷ Nejen pro NZDM bývá praktičtější se dívat na cíl, jako na cíl spolupráce mezi klientem a sociální službou. To dává pracovníkům NZDM větší svobodu s vedením rozhovorů s uživatelem služby, co se vlastně skrývá např. pod zakázkou „být s kamarády“. Důležité je si také uvědomit, že formulování „cíle spolupráce“ je hlavně na pracovníkovi než na uživateli. Proto je důležité, aby pracovníci NZDM v této oblasti rozvíjeli své kompetence.³⁸ Dále se také doporučuje *„pro potřeby nízkoprahových klubů realizovat individuální plánování jako strukturovaný opakující se rozhovor, při němž mapujeme životní stav a možnosti ohrožení uživatelů služeb a následně společně definujeme osobní cíl (cíle) spolupráce, a to s důrazem na rozměr sociální prevence.“*³⁹ Pro nízkoprahové

³⁷ POJMOSLOVÍ Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) [online]. Praha: Česká asociace streetwork, o.s., 2008 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/images/download/Pojmoslovi_text.pdf

³⁸ Kontaktní práce 2010: antologie textů České asociace streetwork. Praha: Národní vzdělávací fond ve spolupráci s Českou asociací streetwork, 2010. ISBN 978-80-86728-42-1, str. 108.

³⁹ Kontaktní práce 2010: antologie textů České asociace streetwork. Praha: Národní vzdělávací fond ve spolupráci s Českou asociací streetwork, 2010. ISBN 978-80-86728-42-1, str. 109.

zařízení navrhl Herzog tyto tři styly individuálního plánování⁴⁰: „Tady a Ted“, „Úkol“ a „Příběh“.

3.1 Styly individuálních plánů

Na tyto modely bych se ráda zaměřila a zjistila, který styl je v NPK Husita nejčastěji používán a do jaké míry jsou naplňovány IP dle typu modelu. Pro tuto potřebu je níže popíšu, tak jak uvádí Ing. Aleš Herzog.

Styl „Tady a Ted“

Jedná se o styl IP, který je v dané situaci rovnou naplánován, proveden a vyhodnocen (což z vlastní praxe v NZDM je většinou: potřeba náplasti, objasnění něčeho nového či něčeho, čemu uživatel nerozumí, zjistit kolik je hodin atd.). Kontaktní pracovník se díky jednoduchým zakázkám může dostat k dalším důležitým informacím a přispět k navázání či utužení vztahu mezi pracovníkem a uživatelem. Jedná se o krátkodobý IP, stručně napsaný, ale se všemi náležitostmi.⁴¹ „Styl zaznamenávání „Tady a ted“ se hodí, když realizujeme tzv. dohodoplánování, tedy v rámci konkrétní situace uzavíráme dohodu, naplánujeme průběh a ihned situaci vyhodnotíme.“⁴²

Styl „Úkol“

Jak už název napovídá, jedná se o styl IP, který se zaměřuje na splnění úkolu (zde je znovu prostor pro doplnění příkladů z mé praxe: napsání práce do školy, vyplnění žádosti, založení e-mailu...). Vychází z přístupu orientovaného na úkol.⁴³ Přístup si klade

⁴⁰ HERZOG, Aleš. Individuální plánování v nízkoprahových službách. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií, str. 43.

⁴¹ HERZOG, Aleš. Individuální plánování v nízkoprahových službách. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií, str. 52.

⁴² HERZOG, Aleš. Styl „Ted“ a Tady." Individuální plánování [online]. [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: individualniplanovani.cz/prikklady-individualnich-planu/styl-tady-a-ted/

⁴³ HERZOG, Aleš. Individuální plánování v nízkoprahových službách. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií, str. 49.

za cíl poskytnout systematický rámec pro zvládání určitých úkonů. Důležitou myšlenkou je, že malý úspěch uživatele služby vede k rozvoji jeho sebedůvěry a sebeúcty. Role sociálního pracovníka je zde podpůrná a vede k rozhodnutí, které úkoly chce uživatel plnit. Předpokládá se, že uživatel bude aktivní při řešení své situace. Proces v kontextu přístupu orientovaného na úkol se dá rozdělit do šesti fází, které je dobré si uvědomit v průběhu procesu individuálního plánování. První fáze je samotná příprava, kam spadá přímá žádost uživatele o pomoc se svojí situací. Následuje vyjasnění problému a zájmů uživatele. Tato fáze se nazývá explorace problému, jejímž výsledkem by měl být soubor témat pro budoucí proces práce s uživatelem. Poté je prostor pro formulování cílů – dohoda o cílech. Uvádí se, že nejlepší cíle jsou ty, které si uživatel formuluje sám, musí být realistické jejich dosažení. V další fázi se definují jasné úkoly: kdo a co udělá, za jakých podmínek a do kdy. Poslední dvě fáze (v kontextu IP to v podstatě znamená revizi IP) jsou ukončení pomáhajícího vztahu a může nastat testování, jak byly intervence sociálního pracovníka a aktivity uživatele úspěšné.⁴⁴ IP tohoto stylu je dle Herzoga krátkodobého či střednědobého charakteru. „*Tento styl zaznamenání individuálního plánu není příliš vhodný, pokud má klient mnoho různých oblastí obtíží. Bud' zde musíme velmi strukturovat a volit to nejzásadnější, neboť hrozí, že navršíme spoustu papíru, protože klient musí vyřešit příliš mnoho věcí najednou.*”⁴⁵

Styl „Příběh“

Tento styl individuálního plánování je vhodný pro uživatele se zakázkou dlouhodobějšího charakteru. Jedná se o IP, které je rozsáhlejší a popisuje podrobnější životní situaci uživatele sociální služby, tedy hlavně nepříznivou sociální situaci. Pro tento styl individuálního plánování je důležitý navázaný vztah s uživatelem. Styl individuálního

⁴⁴ MATOUŠEK, Oldřich. Základy sociální práce. Vyd. 3. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0, str 231 - 237.

⁴⁵ HERZOG, Aleš. Individuální plánování v nízkoprahových službách. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií, str. 49.

plánování ve stylu „Příběh“ vychází z principů „Plánování zaměřeného na člověka“.⁴⁶ Princip „Plánování zaměřeného na člověka“ je dobře známý a široce používaný přístup (v americkém kontextu) k plánování individuálních programů v oblasti mentálních a vývojových postižení. Jeho účelem je rozvíjet spolupráci zaměřenou na přítomnost komunity, pozitivní vztahy, respekt a kompetence.⁴⁷ *„Plánování zaměřené na člověka představuje systematickou cestu pro vytvoření realistického plánu naplnění životních cílů, přání a potřeb. Plánování se zaměřuje především na člověka, teprve na druhém místě je určující diagnóza (sociální, lékařská a jiné). Při zaznamenávání IP se užívá přirozený jazyk spíše než profesionální terminologie.“*⁴⁸

3.2 Klíčový pracovník v kontextu individuálního plánování

Klíčový pracovník hraje v individuálním plánování důležitou roli. Vystupuje jako důvěrník uživatele služby a koordinátor individuálního plánování, který IP zaznamenává. Klíčový pracovník by měl podporovat aktivitu uživatele služby, pomáhá s formulací potřeb, cílů, vyhledává s uživatelem zdroje, které jsou nápomocné při dosahování daného cíle. Průběžně monitoruje a reviduje IP společně s uživatelem. Zajišťuje předávání informací mezi členy týmu a koordinuje aktivity směrem ke klientovi od ostatních členů týmu, které s nimi konzultuje. Je důležité, aby klíčový pracovník byl ten, kdo je s daným uživatelem hodně „v kontaktu“ a je mu „blízký“.⁴⁹ *„Cílem klíčového pracovníka je podpořit uživatele v JEHO SVĚTĚ, v tom mu pomoci žít, nikoliv mu vnucovat svět těch*

⁴⁶ HERZOG, Aleš. Individuální plánování v nízkoprahových službách. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií, str. 44.

⁴⁷ CLAUDIA, Claes a Geert VAN HOVE. Person-Centered Planning: Analysis of Research and Effectiveness: Intellectual and Developmental Disabilities [online]. 2010, December 2010 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1352/1934-9556-48.6.432>

⁴⁸ JOHNOVÁ, Milena. Plánování zaměřené na člověka a transformace ústavní péče: Příloha k časopisu rezidenční péče. Rezidenční péče [online]., 2 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <http://www.rezidenčnípece.cz/archiv/priloha/priloha0603.pdf>

⁴⁹ BEDNÁŘ, Martin. Manuál zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe. [2. vyd.]. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2014. ISBN isbn978-80-87623-10-7, str. 36.

*druhých, jeho názory a myšlení. Klíčový pracovník je jakýmsi průvodcem uživatele na jeho cestě.*⁵⁰

3.3 Osobní cíle v kontextu individuálního plánování

„Osobní cíl je takový cíl uživatele, který je možné naplnit základními a fakultativními úkony poskytovatele a na kterém se dohodne spolu s poskytovatelem. Příznačnější označení pro osobní cíl je cíl společné práce.”⁵¹ V rámci individuálního plánování (a následné analýzy IP NPK Husita) zde zmíním kritéria vhodného určení cílů IP.⁵²

- a) Cíl musí být významný. Kdyby nebyl pro uživatele významný, nebude tolik úsilí investovat do jeho naplnění. Také to prohlubuje respekt směrem od pracovníka k uživateli služby.
- b) Musí být dosažitelný v reálně době. Doporučuje se rozdělit jeden velký cíl na několik malých cílů, aby jich bylo možné dosáhnout v představitelné době.
- c) Musí být konkrétní, zaměřený a týkat se chování. U cílů, které by byly neurčité, není možno poté ověřit jejich naplnění (jestli jsou už naplněné či nikoliv).
- d) Musí se týkat výskytu, nikoliv nepřítomnosti něčeho. Cíl musí být zaměřen na to, co uživatel chce, a ne na to, co by nemělo být. To přinese naplnění přání uživatele.
- e) Musí se pojmenovat začátek, nikoliv jen konec něčeho. Nejde jen tak přestat s něčím, co bylo, ale zvyknout si na něco nového.

⁵⁰ HAUKE, Marcela. Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9, str. 69.

⁵¹ HAUKE, Marcela. Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9, str. 65.

⁵² BEDNÁŘ, Martin. Manuál zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe. [2. vyd.]. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2014. ISBN isbn978-80-87623-10-7, str. 33.

- f) Cíl musí být realistický. Uživatelé spíše touží po nerealizovatelných cílech, které se zákonitě nesplní a vedou ke zklamání.
- g) Dosažení cíle musí stát úsilí. Takové cíle podporují pozitivní sebehodnocení uživatele.

Dle metodiků a inspektorů se doporučuje využívat metodu SMART při stanovování cílů IP. Dle Aleše Herzoga je tato metoda velice funkční při plánování zaměřeného na úkol (styl IP „Úkol”), ale nemusí být zcela funkční při celostním humanistickém pojetí IP zaměřeného na člověka (styl IP „Příběh”).⁵³ *„Metoda SMART je mnemotechnická pomůcka, která slouží ke stanovení cílů. Je to také souhrn pravidel, který určuje, jak mají být cíle vyjádřeny, aby bylo možné na závěr vyhodnotit, zda jich bylo dosaženo či nikoliv.”*⁵⁴ Aby byl cíl v souladu s metodou SMART, musí tedy být:⁵⁵

- a) Specifický (cíl vychází z individuálních potřeb a přání uživatele sociální služby, nelze tedy paušalizovat a není možné psát všem uživatelům stejné cíle).
- b) Měřitelný (IP musí mít kritéria, dle kterých vyhodnotíme jeho naplňování).
- c) Akceptovatelný (nemůže být v rozporu s právními či etickými normami).
- d) Realistický (musí být možné ho splnit s pomocí sociální služby s ohledem na reálnou situaci uživatele sociální služby).
- e) Termínovaný (musí být určeno, kdy má být cíl naplněn či dojde k tomu, kdy má dojít k hodnocení, jak je naplňován).

⁵³ HERZOG, Aleš. Co je individuální plánování: Obsah individuálního plánování. Individuální plánování [online]. Praha [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: <http://www.individualniplanovani.cz/co-je-individualni-planovani/obsah-individualniho-planovani/>

⁵⁴ HAUKE, Marcela. Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9, str. 88.

⁵⁵ HAUKE, Marcela. Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9, str. 88.

3.4 Věkové skupiny uživatelů nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Literatura uvádí rozdělení programů NZDM na tři věkové kategorie: 6–12 let, 13–18 let a 19–26 let.⁵⁶ V první kategorii začíná adolescence, která pokračuje i v druhé fázi. Vývojové fáze níže uvedené se tedy prolínají, ale pro účel diplomové práce necháme rozdělení, které je doporučené literaturou České asociace streetwork. Níže si uvedeme specifika (hlavně vývojové) daných tří věkových kategorií uživatelů služby NZDM, které mohou ovlivňovat individuální plánování, jelikož dle dobré praxe Člověka v tísní ovlivňuje věk dítěte, jak by měl být IP sestaven, co se týče hlavně dlouhodobosti IP.⁵⁷

6–12 let

Do této kategorie spadají nejmladší uživatelé NZDM. Jedná se o děti, které začínají navštěvovat základní školu. Přichází zde čas, kdy se dítě naučí psát, číst, počítat. Pro raný školní věk (6–9 let) *„je charakteristická změna sociálního postavení stimulující další vývoj dětské osobnosti i různých dílčích schopností a dovedností“*.⁵⁸ Střední školní věk (10–12 let) je doba, kdy dítě přechází na druhý stupeň základní školy či nižší stupeň střední školy a začíná dospívat. Začíná zde etapa života nazývaná adolescence a je to celkově období mezi dětstvím a dospělostí. V této fázi jde o přijetí vlastního těla, fyzických změn a probíhá zde příprava na rodinný život, včetně prvních erotických zkušeností. Jedinec zde nachází autonomii a mění svůj vztah k rodičům a vůči dospělým lidem obecně. Adolescence se v literatuře označuje cca od 11 do 20 let a je velký vývojový

⁵⁶ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8. str. 323.

⁵⁷ KOTOVÁ, Helena, Michal KREBS, Stanislav KUNC a Martin STRNAD, ed. Streetwork!: dobrá praxe 2015 : české a zahraniční zkušenosti z práce v nízkoprahových sociálních službách. Praha: Česká asociace streetwork o.s. (ČAS), 2015. ISBN 978-80-905069-3-0, str. 45.

⁵⁸ VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1, str. 255.

rozdíl mezi 12letým jedincem a 20letým.⁵⁹ Do tohoto rozmezí spadá období pubescence (11–13 let), které se vyznačuje procesem celostní proměny všech složek osobnosti mladého jedince. Tento proces je spojen s hormonálními změnami, změnami v poznávání a schopností uvažovat hypoteticky. V tomto období je umožněno uvažovat o své identitě, což je spojeno se ztrátou starých jistot. „*Jakým jsem člověkem? Kdo jsem ve vztahu k druhým lidem? V jaké společnosti chci žít?*”⁶⁰ Poznávání dětí v této věkové kategorii se stává flexibilnější, přesnější a objektivnější. Samozřejmě toto je pozvolný proces, tak například zátěžovou situaci, se kterou jedinec nemá zkušenost, může řešit prelogickým, intuitivním způsobem myšlení. To ve své podstatě znamená, že nebude schopen využít všech dostupných informací a může situaci zkreslovat, zjednodušovat atd. Činí tak proto, aby se vůbec v daných situacích vyznalo a úkol byl pro ně aspoň určitým způsobem řešitelný, byť ne úplně správně. Vnímám, že z hlediska individuálního plánování je vhodné zmínit, že dítě této věkové kategorie často ještě není schopné adekvátního sebehodnocení. Není schopno adekvátně říct, co dokáže a co nikoliv. Z toho vyplývá, že může říct, že něco udělá, ale už to není v jeho možnostech, které nezvládá zhodnotit. Neznamená to tím pádem lhaní, ale jen nerealistický slib, jelikož tomu dítě samo věří. Postupně se sebehodnocení zlepšuje na základě získaných zkušeností.⁶¹

13–18 let

Hledání vlastní identity vrcholí ve střední adolescenci (14–16 let), která je spojena s pohlavním dozráváním. Mladí jedinci se oprošťují od rodinných vazeb a svou identitu přechodně opírají o tzv. skupinovou identitu adolescentní party. Dle Viktora E. Frankla je zde důležité, aby jedinec pochopil, že je zde k něčemu, že je zde pro druhé, aby si vytvořil

⁵⁹ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 93.

⁶⁰ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 53.

⁶¹ VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1, str. 267 - 284.

vlastní stabilní identitu. Úlohou tohoto období je tedy pochopit svoji morální odpovědnost vůči sobě a druhým. Pozdní adolescence (17 až cca 20 let), na kterou navazuje dospělost, je spojena s ukončením vzdělávacího procesu a hledáním zaměstnání. Tvoří se v této fázi představy o budoucnosti jedince v dospělosti, o jeho prioritách, cílech a životním stylu. Také sem spadá vytváření tzv. světonázoru.⁶² V průběhu procesu dospívání dochází k zefektivňování neuronálního propojení, díky tomu je umožněno rychlejší zpracování informací. V dospívání také hraje roli hladina dopaminu, která je považována za spouštěč k vyhledávání vzrušujících zážitků, což vede k riskantnější chování. Zvyšování hladiny dopaminu nevede jen k negativním jevům, nýbrž i k otevřenosti vůči novým zkušenostem a ochotě vydávat energii na vytváření něčeho nového. V této věkové kategorii začíná jedinec uvažovat hypoteticky o možnostech, které reálně neexistují či jsou málo pravděpodobné. Dospívající jsou také schopni myslet abstraktně a z toho důvodu dokáží akceptovat hypotetický problém.⁶³

19–26 let

Toto období se označuje jako mladá dospělost. Nejde určit, do jaké míry je člověk dospělý, ale jde vyjmenovat určité znaky dospělosti. Mezi znaky dospělosti spadá konání stálé produktivní práce či soustavná příprava na tuto práci (VŠ). Jedinec by měl zvládat bezkonfliktní spolupráci, být nápomocný, umět se podřídit vedení a zvládat vést méně zkušené. Dalším znakem dospělosti je schopnost samostatného hospodaření, minimálně zvládat si obstarat osobní záležitosti a osamocené bydlení (či vlastní prostor ve společném bydlení). Osoba by měla být schopna jednat vyspěle v zaměstnání či ve škole a aktivně se zajímat a starat se o blaho rodiny, přátel i širšího okruhu lidí. Má realistický nadhled na svoji budoucnost, což odpovídá jeho hlubším zájmům, cílevědomě rozšiřuje svoji orientaci

⁶² KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 54 - 55.

⁶³ VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1, str. 376 - 378.

ve světě. Dospělý člověk je schopen trávit svůj volný čas sám a výjimečně ho trávit s rodiči. Je schopen přijímat a dávat lásku a je schopen se scházet s opačným pohlavím bez přílišných zábran.⁶⁴ V tomto věku postupně dozrává a mění se přání být matkou či otcem. Hraje zde roli spousta faktorů. Například přitažlivost mateřské identity, která umožňuje vlastnit jasnou definici sama sebe. Díky tomu je jednodušší si odpovědět na otázku „kdo jsem” – „matka“. Též zde hraje roli touha vyrovnat se vlastní matce, která se může jevit jako nedostižitelný vzor. Dítě může být též prostředkem, jak připoutat muže a zabránit tak růstu nejistoty lásky či naopak připoutání ženy k muži. Též zde může hrát roli přání mít někoho blízkého, se kterým je osoba nerozlučně spoutaná. Dále dítě může naplňovat potřebu zajímavých podnětů, nenudit se. Jakožto rodiče zažívají lidé potřebu společenského uznání a uplatnění. Hraje zde též roli potřeba otevřené budoucnosti, to znamená „*zopakovat si něco ze svého dětství ve svých dětech a pak i ve vnoučatech*”.⁶⁵ V tomto věku se také může vyskytovat nechtěné těhotenství (samozřejmě i dříve), které je provázeno smíšenými pocity. Žena v této situaci často cítí úzkost, vztek, smutek, ponížení a rozporuplný vztah ke svému tělu a k tomu, co v něm vzniká.⁶⁶

⁶⁴ ŘÍČAN, Pavel. Cesta životem: [vývojová psychologie] : přepracované vydání. Vyd. 2. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7, str. 230 - 231.

⁶⁵ ŘÍČAN, Pavel. Cesta životem: [vývojová psychologie] : přepracované vydání. Vyd. 2. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7, str. 259 - 260.

⁶⁶ ŘÍČAN, Pavel. Cesta životem: [vývojová psychologie] : přepracované vydání. Vyd. 2. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7, str. 261.

4. Nízkoprahový klub Husita

Historie klubu sahá až do roku 2004, kdy se ho na Náměstí Barikád podařilo otevřít díky spolupráci Husitského centra o.p.s. a Náboženské obce Žižkov. Od roku 2007 je registrovanou sociální službou dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách jako NZDM a je také členem České asociace streetwork od roku 2008.⁶⁷ Jako důležité zde považují zmínit cíle NPK Husita, které se poté odrážejí v cílech IP. Cílem organizace je mladý člověk, který:⁶⁸

- *aktivně rozhoduje o svém životě*
- *využívá volný čas ke svému rozvoji*
- *má ukončené vzdělání*
- *je schopen se uplatnit na trhu práce*
- *zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí*
- *dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem*
- *ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat*

⁶⁷ Historie NPK Husita. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=231

⁶⁸ Veřejný závazek. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

4.1 Cílová skupina Nízkoprahového klubu Husita a její specifika

Cílová skupina NPK Husita jsou děti a mladiství od 6 do 26 let. Specializuje se na práci s romskými uživateli, kteří se vyskytují okolo NZDM (žijí zde, tráví volný čas, chodí do školy...).⁶⁹

4.1.1 Děti a mladiství

Život dětí a mladistvých je často plný složitých událostí, jako je třeba rozpad rodiny, nové partnerské a přátelské vztahy, stěhování, problémy ve škole, delikventní činnost; život dětí a mladistvých může být spojen se spoustou negativních zkušeností (šikana, týrání, užívání návykových látek aj.). Pro děti a mladistvé je důležitý způsob oslovení, navázání osobního kontaktu je důležitým prvkem v sociální práci zaměřené na děti a mladistvé.⁷⁰ Riziková mládež jako závažný problém se objevuje až v novověku kvůli společenským změnám v západních společnostech. Mezi tyto změny se řadí: rodina už není tak stabilní (rozvody, vyrůstání pouze s jedním rodičem), výskyt sociálních sirotků, rodiče tráví většinu času v zaměstnání, dostupnost návykových látek, stoupající požadavky na vzdělání, větší vliv vrstevníků na jedince a značný vliv mají v současné době média, která spojují v pořadech násilí a zábavu. Mezi hlavní typy rizik patří: „zvýšená zranitelnost“, „mladý člověk může svým chováním ubližovat sám sobě“ či „mladý člověk může se proviňovat proti jiným lidem či proti společenským zájmům“.⁷¹ Důležitou roli u dětí a mladistvých hraje rodina a pokud neplní svoje funkce, je u dětí a mladistvých ohroženo dostatečné uspokojování potřeb. To může být spojeno s problémovou orientací v

⁶⁹ Veřejný závazek. *Nízkoprahový klub Husita* [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

⁷⁰ JEDLIČKA, Richard. Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí. Praha: Themis, 2004. ISBN 80-7312-038-0. str. 368 - 370.

⁷¹ MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, ed. Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0, str. 267 - 268.

mezilidských vztazích a pochybnostech o sobě samotných. Tímto poznamenané dítě není schopno čelit dlouhotrvajícímu stresu, neúspěchu, a často nezvládá přijmout odpovědnost za své chování.⁷² Za rizikové se tedy považují děti a mladiství, „*u kterých, následkem spolupůsobení více faktorů, zvýšená pravděpodobnost selhání v sociální i psychické oblasti*”.⁷³ NPK Husita pracuje i se skupinou mladých lidí od 18 do 26 let. Mladé dívky dosahují seberealizace většinou skrze mateřství a otěhotní velmi brzy. Mladí muži často nejsou schopni vystoupit z kruhu sociálního vyloučení a dopouští se kriminálního chování a bezvýchodnost jejich sociální situace je často vrhá do apatie.⁷⁴ Dospívající osoby se často v emočně vypjatých situacích vracejí k vývojově nezralejším způsobům jednání. Často se můžeme setkat s negativismem, nevhodnému zpracovávání emocí. Uchylují se též ke zkratkovitému jednání či neakceptovatelnému způsobu agrese (ničení věcí, nadávky, fyzické napadení ostatních či sebepoškozování).⁷⁵

Mezi nejčastější nepříznivé situace uživatelů NZDM literatura uvádí: „*Krizové a obtížné sociální situace (konflikty osobní, rodinné, vrstevnické, partnerské, nechtěné těhotenství, zdravotní handicap). Nepříznivé situace vyvolané životními návyky nebo způsobem života vedoucí ke konfliktu se společností (zneužívání omamných a psychotropních látek, kriminalita, příslušnost k patologické subkultuře, bezdomovectví). Dále nepříznivé situace vyvolané působením sociálně znevýhodněného prostředí (rodinné prostředí z důvodu hmotné nouze, sociální nepřizpůsobivost může vést k neschopnosti adaptovat se na požadavky školy a vrstevníků, což se dále může projevit v šikaně,*

⁷² JEDLIČKA, Richard. Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí. Praha: Themis, 2004. ISBN 80-7312-038-0. str. 321.

⁷³ MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7, str. 347.

⁷⁴ Veřejný závazek. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

⁷⁵ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 97.

záškoláctví, diskriminaci, problémech s učiteli). Situace, kdy jsou trestnou činností někoho dalšího ohrožena práva a zájmy osoby (zanedbávání, týrání a zneužívání dětí). Situace, které nejsou osoby schopny řešit z důvodu nízkého věku.”⁷⁶

4.1.2 Neorganizovaná mládež

V literaturách se často setkáváme s pojmem neorganizovaná mládež jako s cílovou skupinou NZDM. „Označujeme tím skupinu adolescentů, kteří nejsou sami schopni řešit náročné životní situace, což u nich výsledně vede k moratoriu identity.”⁷⁷ Jedná se tedy o mladé osoby, které nebyly schopny se postavit zátěži a nechávají se „unášet” životem a často na určité věci rezignují. Jejich životní styl je spojen s patologickými jevy. Těmto osobám chybí průvodci, kteří by se je snažili zkompetentňovat ke zvládání svého vlastního života a bezpečně je provázet procesem socializace. Při práci s těmito uživateli služby je důležité, aby si veškerou práci na sobě udělali sám. Pracovníci jsou zde jako průvodci, podporovatelé a poskytovatelé informací. Je důležité nikam mladé netlačit a vycházet z jejich potřeb. Uživatelé NZDM mají tedy podpůrný systém, ale sami rozhodují o svém vývoji života.⁷⁸ V kontextu NZDM při práci s touto cílovou skupinou je tedy důležitý typ kontaktu (vztahu) klienta a pracovníka sociální služby. Intervence a interakce na bázi vztahu předpokládá proces vzájemné spolupráce, spoluúčasti a spolurozhodování, než je tomu v kontextu pedagog – žák, psycholog – delikvent v nápravném zařízení či vychovatel – svěřenec. To vede k větší flexibilitě a proměnlivosti rolí v profesionálním vztahu. Sociální pracovník se zaměřuje na pomoc a podporu v otázkách při vytváření životního způsobu uživatele služby. Napomáhá při procesu

⁷⁶ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 82.

⁷⁷ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 56.

⁷⁸ KLÍMA, Petr, ed. Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8, str. 57 - 59.

socializace a řešení konfliktních situací mezi jedincem (či skupinou) a společností. V literatuře se tyto zájmy označují jako „sociální zdraví dětí a mládeže“.⁷⁹

4.1.3 Romský uživatel sociální služby

NPK Husita se nachází na Náměstí Barikád na Žižkově. Jedná se o jednu z pražských čtvrtí, která je známá výskytem sociálně vyloučených lokalit. Jde o nevhodné domy s nízkým ekonomickým standardem, které jsou obývané převážně Romy.⁸⁰ Z toho vyplývá, že NPK Husita pracuje hlavně s romskými dětmi a mladistvými, proto je důležité zde zmínit specifika práce s romskými uživateli služby. *„Životní styl romských klientů je často orientovaný na přítomnost, takže se stává, že problémy odkládají do budoucna, zdůrazňují význam rodiny a potlačují svoji individualitu. Někteří mají také problém s jazykovou bariérou, mají odlišné tradice a zvyky, což také může ovlivňovat spolupráci.“*⁸¹ Jedním specifikem pro práci je důležitost vztahu mezi pracovníkem a romským uživatelem sociální služby. Je důležitá „opravdovost vztahu“, pracovník by neměl skrývat emoce či se přetvařovat. S opravdovostí je spojena i potřeba mít „dobré srdce“ a sociální pracovník neslibuje to, co nemůže splnit. Potom jsou uživatelé schopni mluvit otevřeně s pracovníky sociální služby.⁸² Významným aspektem při práci, a tedy i individuálním plánování, je též trpělivost. Doporučuje se plánovat ve smyslu *„velmi pomalých kroků, které je třeba s klienty podnikat při cestě za cílem, trpělivost s velmi nepatrnými výsledky, jichž je při práci dosahováno, a dále trpělivost ve stálém vysvětlování.“*⁸³ Sociální pracovníci v českém

⁷⁹ JEDLIČKA, R. a P. KLÍMA. Aktuální otázky terénní sociálně pedagogické práce s neorganizovanými skupinami dětí a mládeže [online]. 2004, , 4 - 18 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: file:///C:/Users/Anna/Downloads/Pedag_2004_1_02_Aktualni_4_18.pdf

⁸⁰ Kontaktní práce 2010: antologie textů České asociace streetwork. Praha: Národní vzdělávací fond ve spolupráci s Českou asociací streetwork, 2010. ISBN 978-80-86728-42-1, str. 51.

⁸¹ URBAN, David. *Sociální práce s romskými rodinami*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-457-7, str. 29.

⁸² URBAN, David. *Sociální práce s romskými rodinami*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-457-7, str. 86.

⁸³ URBAN, David. *Sociální práce s romskými rodinami*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-457-7, str. 71.

kontextu řeší důsledky jejich sociálního vyloučení zapříčiněné převážně institucionální diskriminací. Podíl na zlepšení situace romských uživatelů služeb má i majoritní společnost, která by měla dát prostor rovným příležitostem ve veřejném prostoru a jejich rozvoji.⁸⁴ Jedním z aspektů ovlivňující práci s romskými uživateli služby je nezaměstnanost, která se týká většiny Romů v ČR, jsou často zcela závislí na sociálních dávkách. Romové se často setkávají s diskriminací při výběrových řízeních u soukromých firem. Tyto důvody vedou k tomu, že spousta Romů pracuje na černo či odchází ve vlnách do zahraničí, např. do Velké Británie. Tyto vidiny kvalitnějšího života se často nedostavily, a to vedlo k jejich návratu do ČR bez jakýchkoliv finančních prostředků, což ještě zhoršilo jejich sociální situaci.⁸⁵ Při práci s romskými uživateli je žádoucí si uvědomit jejich postoj ke vzdělání. Romské děti a mladiství většinou nejsou k důležitosti vzdělání v životě vedeni. Romská rodina málokdy má dostatečnou kapacitu, aby dítě či mladistvého motivovala ke kvalitnějšímu vzdělání. Někdy i rodina zamezí nástupu do učení. Jako některé důvody se uvádí: pomoc nejstaršího sourozence s mladšími, strach o svoje děti při dojíždění.⁸⁶ Zamezení docházení do školy dětem a mladistvým neprospívá jejich socializaci. Jelikož škola je jiným zdrojem zkušeností, stimuluje vznik nových potřeb, přijetí nových hodnot, a tím pádem má vliv na rozvoj identity jedince, zejména v rovině sebehodnocení a sebeúcty.⁸⁷ *„Romské děti a dospívající se tak ocitají v obzvláště složité situaci, neboť podmínky, v nichž žijí a vyrůstají, mohou jen velmi těžko sami ovlivnit. Potřebují proto výraznou a dlouhodobou podporu a pomoc, nejen aby vystoupili z kruhu sociálního vyloučení, ale také během utváření vlastní identity, kdy se vypořádávají*

⁸⁴ MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. Encyklopedie sociální práce. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7, str. 407.

⁸⁵ KAJANOVÁ, Alena. Sociální práce s etnickými a menšinovými skupinami: etnické, marginální a rizikové skupiny. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2009. ISBN 978-80-7394-181-9, str. 48.

⁸⁶ NIKOLAI, Tomáš a Petra SEDLÁČKOVÁ. Příběhy ze špatné čtvrti, aneb, Jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-45-3, str. 51.

⁸⁷ VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1, str. 328.

se svým romstvím a s nedůvěrou, odmítnutím až nenávistí majoritní společnosti vůči něčemu, co je jejich bytostnou a nezaměnitelnou podstatou, tedy vůči nim samým.”⁸⁸

4.1.4 Segregace dětí na jedné ZŠ

Charakteristické pro cílovou skupinu NPK Husita je nedostačující vzdělání – častá absence ve škole, segregace na jedné ZŠ.⁸⁹ „Je prokázáno, že segregované školství snižuje šance dětí pokračovat ve studiu na středních školách a jejich šance uplatnit se na otevřeném trhu práce, zhoršuje výsledky celého vzdělávacího systému a klade neúměrné nároky na pedagogickou práci a vyvolává pracovní přetížení učitelů. Ze zahraničních studií víme, že segregace ve školách má vliv na vyšší zločinnost, budoucí příjem či zdraví. Důsledky segregace si navíc děti nesou po celý život a projevují se ve všech fázích životního cyklu.“⁹⁰ Mezi formální bariéry dát dítě na jinou školu než do segregované patří například: komunikace neformální směrem od ředitele školy, který může rodiče odradit informacemi o náročnosti školy, výjimkou též nebývá ani nepravdivá informace o naplnění kapacit dané školy. Rodiče znevýhodněných dětí nejsou zvyklí komunikovat ve formálních vztazích a tyto informace si nenechají předat písemně. Častým jevem je spádovost škol, kterou se automaticky rodiče řídí a nepřiklání se k jiné variantě.⁹¹ Segregace dětí vede k prohlubování nepochopení mezi Romy a majoritní společností. Žáci, kteří vycházejí ze segregovaných škol, mají menší šanci na další studium a uplatnění na trhu práce kvůli

⁸⁸ Veřejný závazek. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

⁸⁹ Veřejný závazek. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

⁹⁰ Analýza segregace v základních školách z pohledu sociálního vyloučení [online]. In: . Praha: Úřad vlády České republiky Odbor pro sociální začleňování (Agentura), 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: https://socialnipolitika.eu/wp-content/uploads/2019/11/Analiza_segrecace_2019.pdf

⁹¹ Segregaci ve školství umožňuje lokální konsenzus zřizovatele, škol i rodičů. Inkluzivní vzdělávání přesto zvyšuje šance pro všechny. EDUin.cz: informační centrum o vzdělávání [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/segregaci-ve-skolstvi-umoznuje-lokalni-konsenzus-zrizovatele-skol-i-rodicu-inkluzivni-vzdelavani-presto-zvysuje-sance-pro-vsechny/>

nedostatečnému vzdělání.⁹² „V místech s početnou romskou komunitou se pravidelně objevuje fenomén romských spádových základních škol. Jsou to běžné základní školy, do kterých chodí většinou romské děti. Je zřejmé, že se na úrovni školství děje něco podobného jako na úrovni celých obcí a měst, je to tendence odsunout pokud možno všechny potenciálně problémové děti na jedno místo, kde jim bude „lépe“, protože budou mezi „svými“.“⁹³

4.2 Metodika Nízkoprahového klubu Husita v kontextu individuálního plánování

Dle vnitřní metodiky NPK Husita „je IP proces, skrze nějž je naplňováno poslání služby. Stanovujeme s uživatelem cíl spolupráce, který je v souladu s cíli služby. Na základě stanovených cílů volíme vhodné nástroje k jejich dosažení. IP zahrnuje hledání zakázky, její formulování, stanovení cílů a kroků (intervencí) k jejich dosažení. Míra dosažení cílů je průběžně vyhodnocována v rámci revize.“⁹⁴ Dle metodiky je zaznamenávání IP dle dané šablony v programu Pepa, který je evidenčním nástrojem zejména pro nízkoprahová centra pro děti a mládež a terénní služby.⁹⁵ IP dle šablony v systému se skládá z následujících bodů:

- popis nepříznivé situace
- cíl spolupráce
- prostředky a jednotlivé kroky k dosažení cíle, které udělá uživatel a pracovník
- kritéria, podle kterých se hodnotí dosažení cílů

⁹² NIKOLAI, Tomáš a Petra SEDLÁČKOVÁ. Příběhy ze špatné čtvrti, aneb, Jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-45-3, str. 25.

⁹³ NIKOLAI, Tomáš a Petra SEDLÁČKOVÁ. Příběhy ze špatné čtvrti, aneb, Jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-45-3, str. 47.

⁹⁴ Metodika NPK Husita: STANDARD V Příloha SQVA. Praha: Husitské centrum.

⁹⁵ IS Pepa: Systém PePa alias Perfektní Pamatovák! [online]. IS PePa DC, 2020 [cit. 2020-03-23]. Dostupné z: <https://www.ispepa.cz/>

- počáteční vyhodnocení – kam spadá aktuální stav, kladný a záporný katalyzátory, motivace
- klíčové osoby, které jsou nápomocné
- datum revize

Další částí zaznamenávání IP je revize a ukončení IP. Dle vnitřní metodiky NPK Husita je ideální rozmezí revidování IP s odstupem jednoho měsíce, dle povahy IP je možné revidovat častěji.⁹⁶

Druhý standard týkající se zaznamenávání IP je číslo 6 o dokumentaci osob. NPK Husita shromažďuje informace jen nezbytně nutné pro poskytování sociální služby. Metodika NPK splňuje náležitosti dle standardů kvality sociálních služeb.⁹⁷ Má tedy zpracovaná pravidla pro vedení evidence uživatelů (či zájemců), pravidla pro nahlížení do dokumentace, vede anonymní evidenci (dle konkrétního přání uživatele služby) a má stanovenou dobu pro uchování dokumentace osob. Metodika NPK Husita se přímo zmiňuje o osobní údajích, které při individuálním plánování poskytuje uživatel služby kontaktnímu pracovníkovi. Ten podle charakteru údaje zapisuje buď do elektronické databáze Pepa nebo do osobní složky uživatele. Patří sem osobní cíle, individuální plán, upozornění a další dokumenty týkající se poskytování služby. Přístup k dokumentaci mají vedoucí, ředitelka a kontaktní pracovníci. Skartace osobních složek a záznamů v databázi může být provedena vedoucím zařízení po 3 letech od poslední návštěvy uživatele zařízení.⁹⁸

Pro úplnost zde bude uvedeno zpracování standardu číslo 2 a číslo 4, převážně ty části, které jsou navázány na IP. Standard číslo 3 se váže na jednání se

⁹⁶ Metodika NPK Husita: STANDARD V Příloha SQVA. Praha: Husitské centrum.

⁹⁷ Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

⁹⁸ Metodika NPK Husita: STANDARD VI Příloha SQVIA. Praha: Husitské centrum.

zájemcem, v kontextu NZDM se jedná hlavně o fázi nazvanou prvokontakt, kde zájemce poprvé slyší o IP. Dle metodiky NPK se jedná o pravidelné setkávání minimálně 1krát za 3 měsíce, kdy se s dítětem či mladistvým setkávají za účelem hledání cíle vzájemné spolupráce.⁹⁹ Standard číslo 4 se věnuje uzavírání smlouvy/dohody o poskytování sociální služby. V návaznosti na IP se v metodice NPK Husita píše, že se spolu, po uzavření dohody a pokud má uživatel již stanovenou konkrétní zakázku, dohodnou na uzavření individuálního plánu. Pokud uživatel podobu konkrétní zakázky teprve hledá (nemá ji pojmenovanou), dohodne se s ním pracovník na systému schůzek (rozhovorů), kde budou společně pracovat na konkretizaci (popsání) cílů. Pracovník i v tomto případě zakládá individuální plán, např. vyjádření přání, seznámení s možnostmi prostoru atd.¹⁰⁰

4.3 Přehled skupin intervencí dle zákona

Diplomová práce se též zabývá tématy zaznamenaných IP v NPK Husita rozdělených dle zákona (viz výše – základní činnosti NZDM). A jelikož se proces individuálního plánování může zařadit do jakékoliv kategorie dle povahy IP, je důležité se podívat blíže na rozdělení do jednotlivých skupin podle metodiky NPK Husita.

První kategorií jsou výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Do této kategorie spadají činnosti, které vedou k navázání vztahu či ho upevňují, tedy i samotná kontaktní práce. Jak už název napovídá, spadají sem činnosti spojené se školou, jako plánování školních povinností, vytváření systému přípravy do školy, vysvětlování a opakování školní látky, hledání možností, které vedou k využití vlastních možností a schopností ke zlepšení ve škole. Důležitou kategorií jsou aktivizační činnosti, díky kterým uživatelé NPK Husita smysluplně využívají volného času, tito klienti často vyrůstají v omezujících životních podmínkách – nemají z rodiny návyky, jak trávit volný čas aktivně, rodiny nemají dostatek

⁹⁹ Metodika NPK Husita: STANDARD III Příloha SQIII A. Praha: Husitské centrum.

¹⁰⁰ Metodika NPK Husita: STANDARD IV Příloha SQIV A. Praha: Husitské centrum.

financí dětem platit zájmové kroužky, a proto uživatelé služby NPK Husita tráví volný čas často „jen tak“ v partě na ulici. Aktivní trávení volného času posiluje uživatelské sebevědomí a je prevencí rizikového chování. Také do této kategorie spadají situační intervence na základě zásahu pracovníka ve prospěch uživatele, na ochranu ostatních uživatelů nebo bezpečného chodu služby, a aktivity, které vedou k podpoře vlastních aktivit uživatelů služby, to znamená: poskytnutí zázemí, materiálu a informací k jejich realizaci, usměrňování uživatelů, podpora a motivace k rozvoji potenciálu jedince. Druhá kategorie zahrnuje činnosti vedené ke zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Jedná se o účast na klubových či veřejných akcích či samostatné docházení na klub. Kategorie nazývaná sociálně terapeutická činnost se zaměřuje hlavně na preventivní témata, sociální poradenství či práci s krizí, která má za cíl poskytnout bezpečí, podporu a zklidnění emocí, či doprovod do návazné instituce. Poslední kategorií je pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, spadají sem aktivity jako doprovod (do institucí, v případech, kdy o to uživatel požádá nebo souhlasí s nabídkou pracovníka, podpora uživatele formou fyzické přítomnosti pracovníka, zahrnuje i doprovod do návazné služby), pomoc při jednání s institucí, vyřízení stížností a též poskytnutí materiálu a informací v rámci práce s klientem, jež má motivovat k zodpovědnějšímu chování uživatele či v rámci informačního servisu (např. kondomy). Z důvodu toho, že některé věci si dítě nemůže zřídit pouze s pomocí pracovníka, tak sem spadá i práce s rodinou či blízkou osobou, pokud je to v zájmu dítěte a je to jeho zakázka, může se také jednat o komunikaci s rodinnými příslušníky, kteří kontaktovali službu (vysvětlování smyslu, charakteru, pravidel služby).¹⁰¹

¹⁰¹ Metodika NPK Husita: STANDARD III Příloha SQVB. Praha: Husitské centrum.

5. Metody výzkumu – praktická část

Tato diplomová práce je teoreticky výzkumného rázu, jejíž hlavním cílem je zvýšit kvalitu individuálního plánování v NPK Husita. Pomocí analýzy dokumentů se pokouším zjistit, jak se individuálně plánuje, zaznamenává, jestli je to v souladu se zákonnými normami a jestli je plánování v souladu s metodikou NPK Husita. Pro zvýšení kvality IP se chci též zaměřit na naplňování individuálních plánů a najít důvody jejich nenaplnění.

Dílčí cíle

1. Zjistit, jak je vedena dokumentace individuálního plánování uživatelů služby NPK Husita.
2. Zhodnotit, zda je pro nakládání s dokumentací individuálního plánování v metodice popsán jasný manuál, který je v souladu se standardy kvality sociálních služeb.
3. Zjistit, jaký model individuálních plánů (rozdělení dle Herzoga) se vyskytuje nejčastěji v zaznamenaných IP v NPK Husita za rok 2019.
4. Zjistit, na jaké téma jsou IP nejvíce psány.
5. Zjistit, jaká je míra naplňování individuálních plánů zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita a důvody nenaplnění individuálních plánů.
6. Zhodnotit, jestli jsou cíle dobře vytyčeny, aby byly v souladu s cílem služby a aby bylo možné IP uzavřít. Tedy jestli jsou dle metody SMART.
7. Zjistit, jestli jsou rozdíly v IP zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita v různých věkových kategoriích (dlouhodobost, naplňování, témata IP).
8. Zjistit, jaký styl IP vede nejčastěji k jakému druhu cílů sociální služby NPK Husita.
9. Popsat doporučení pro zlepšení kvality individuálního plánování na základě předešlých kroků, viz v části diplomové práce nazývaná diskuze.

Zdůvodnění výběru IP

Pro analýzu dokumentů jsem si vybrala IP napsané za rok 2019 v NPK Husita, jelikož to může být pro organizace určitý evaluační nástroj práce ke konci roku. Výstupy z této diplomové práce jsou zapracovány do metodického výjezdu pracovníků NPK Husita. Diplomová práce nemá ukázat chyby a jejich příklady, ale nahlédnout na IP za rok 2019 v NPK Husita, což je další důvod, proč jsem si vybrala analýzu všech zaznamenaných IP za rok 2019.

Etické zásady

Všechny výstupy, které vyplynou z analýzy dokumentů, zachovávají anonymitu uživatelů sociální služby NPK Husita. Vedení organizace je v souladu s napsáním mé diplomové práce. Data ohledně jednotlivých IP, z kterých jsem dělala poté statistické údaje, jsou přidány níže v diplomové práci. Tato data jsou autorem zpracována dle dílčích cílů v následujícím textu.

Analýza dokumentů

Jako vzorek pro zjištění dílčích cílů jsem si vybrala všechny individuální plány napsané v roce 2019. Jedná se celkem o 72 IP zaznamenaných v systému „Pepa“. Tyto IP jsem si rozdělila do tří skupin (rozdělení dle Herzoga) a zjistila, kterých druhů v NPK Husita se nejvíce používá. Další postup bylo zjistit, kolik IP je neuzavřených a z jakých důvodů. Poté zjistit, kolik IP je uzavřených a jakou mají míru naplňování a jaké jsou nejčastější důvody jejich nenaplnění. Též jsem se zaměřila na stanovení cílů, jestli jsou v souladu s metodou SMART. Poslední částí analýzy IP bylo jejich rozdělení dle věkových skupin (6-12 let, 13-18 let a 19-26 let) a porovnání, jak se od sebe liší (v tématech, cílech IP, dlouhodobosti, naplňováním...). K matematickým výpočtům autorem vytvořených databází a vytvoření grafů je využit v diplomové práci program Excel.

Hypotézy

Hypotézy jsem určila dle předchozích kapitol diplomové práce. Jedná se hlavně o specifikum NZDM, kde je východiskem kontaktní práce, která se odehrává hlavně „Ted’ a Tady“. Též vycházím z výzkumu Člověka v tísní, kde dle jejich výzkumu hrál roli věk a dlouhodobost IP, též zmiňují nejčastější důvod k nenaplnění IP – ztrátu motivace.¹⁰²

H 1: „Bude více používáno individuální plánování ve stylu „Ted’ a Tady“ a nebudou tolik využívány dva styly individuálního plánování v zaznamenaných za rok 2019.“

H 2: „U nejmladších dětí (6–12 let) budou zaznamenány v průměru nejkratší individuální plány.“

H 3: „Bude více naplněných individuálních plánů na 100 % „Ted’ a Tady“ než ve stylu „Úkol“ a „Příběh“.“

H 4: „Bude častěji udáván důvod nenaplnění individuálních plánů ztráta motivace uživatele než ostatní důvody.“

Ukázka IP v různých stylech

Pro lepší zorientování je ke každému stylu (dle Hezroga rozepsaných v kapitole 3.1) použitý jeden IP v kontextu NZDM a okomentován. Zde je též vidět, dle jaké šablony jsou IP zaznamenávány v NPK Husita. V rámci zachování anonymity uživatelů služeb NPK Husita jsou změněny údaje a určité události.

¹⁰² KOTOVÁ, Helena, Michal KREBS, Stanislav KUNC a Martin STRNAD, ed. Streetwork!: dobrá praxe 2015 : české a zahraniční zkušenosti z práce v nízkoprahových sociálních službách. Praha: Česká asociace streetwork o.s. (ČAS), 2015. ISBN 978-80-905069-3-0, str. 45.

Styl „Ted’ a Tady“

Diana, 16 let

POPIS NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACE:

- Diana měla důležité téma jejího věku. Přišla s kamarádem na klub a zavedli téma na sex. Diana by se ráda dozvěděla více o možnostech chráněného sexu a antikoncepci, aby měla dostatek informací a mohla se rozhodnout sama, jestli se bude chránit při sexu, případně jakým způsobem.

CÍL SPOLUPRÁCE (Jaké kompetence uživatel získá?):

- Diana získá informace o antikoncepci a bude schopna sama se rozhodnout, jestli a jak se chránit před těhotenstvím.

PROSTŘEDKY a jednotlivé kroky, které vedou k dosažení cíle:

Co udělám já, jak a kdy:

- Proberu téma s pracovníkem, můžu se klidně na cokoliv doptat.

Co udělá pracovník, jak a kdy:

- Proberu s ní téma těhotenství, antikoncepce, chráněného sexu.... Budu odpovídat na dotazy.

KRITÉRIA, dle kterých se bude hodnotit dosažení cílů:

- Jak poznám, že jsem dosáhl cíle? Diana probere s pracovníkem dané téma a bude mít dostatek informací k vlastnímu rozhodnutí na téma: chráněný sex.

AKTUÁLNÍ STAV:

- Činnost zvládá: zvládá s pomocí.
- Motivace: motivovaný.

KLÍČOVÉ OSOBY (kdo je nápomocný):

- Pracovník NPK Husita.

KATALYZÁTOR:

- Kladný (usnadňuje): Diana chce informace získat, na klubu je prostor se o tom pobavit.
- Záporný (je překážkou): není uveden.

Zde je jasně vidět, že jde o styl „Teď a Tady“. Často se jedná o situace, kdy uživatelé služby nemají dostatek informací o určité věci. Tento IP je hned naplněn a informace daná uživatelka sociální služby NPK Husita dostala.

Styl „Úkol“

Dana, 14 let

POPIS NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACE:

- Dana přišla na klub a jelikož se blížily prázdniny, bavily jsme se o škole. Dana nemá klasifikaci z českého jazyka a nechce opakovat ročník. Aby přešla do dalšího ročníku, musí udělat referát na dané téma. Dana by si ráda udělala referát na klubu, jelikož doma pro to nemá prostor (počítač, přístup k informacím atd.), a také jí to poradil bratr, který na klubu také dělal referáty.

CÍL SPOLUPRÁCE:

- Jaké kompetence klient získá?
- Bude vědět, na koho se má obrátit v případě nutnosti? Nepropadne do nižšího ročníku? Ukončená ZŠ – tím pádem lepší uplatnění na trhu práce v budoucnu.

PROSTŘEDKY a jednotlivé kroky, které vedou k dosažení cíle:

Co udělám já, jak a kdy:

- Požádám pracovníky klubu o nápomoc, vyberu si téma referátu, na počítači si vypracuji referát. Když nebudu vědět, co psát, poradím se s pracovníkem klubu. Nad referátem se sejdeme třikrát v průběhu dvou týdnů.

Co udělá pracovník, jak a kdy:

- Vyslechnu Danu, dám jí klidný prostor pro vytvoření referátu, budu jí nápomocná, když bude potřeba nápomoc. Nad referátem se s Danou sejdu třikrát v průběhu dvou týdnů.

KRITÉRIA, dle kterých se bude hodnotit dosažení cílů:

- Jak poznám, že jsem dosáhl cíle? Dana požádá o pomoc, s pomocí pracovníků udělá referát – bude klasifikována v českém jazyce. Sejde se nad referátem s pracovníkem třikrát během dvou týdnů.

AKTUÁLNÍ STAV:

- Činnost zvládá: zvládá s pomocí.
- Motivace: motivace kolísá (pracovat s motivací!).

KLÍČOVÉ OSOBY (kdo je nápomocný):

- Pracovník NPK Husita, bratr.

KATALYZÁTOR:

- Kladný (usnadňuje): Dana si uvědomuje, že nechce propadnout a je to špatné; bratr, který jí poradil, že si ho na klubu může v klidu napsat.
- Záporný (je překážkou): horší orientace ve Wordu.

Zde je vidět příklad IP ve stylu „Úkol“. Jedná se o IP, kde je jasně daný výsledek, tedy to, že referát bude hotový a za jakých podmínek. Je zde vidět rozvržení úkolů a že jsou časově omezeny.

Styl „Příběh“

Eva, 14 let

POPIS NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACE:

- Eva chodí do 8. třídy ZŠ a nemá příliš povědomí o tom, co by chtěla dělat, ale chce se o budoucím povolání bavit, nicméně nemá příliš přehled o tom, co by dělat vůbec mohla, natož chtěla. Sama říká, že spoustu věcí jí určuje babička, která jí vychovává a Eva vůbec netuší, jestli by se mohla rozhodnout sama. Babička by jí nejraději dala na střední školu – veřejnosprávní činnost. Eva neví, co si pod tímto pojmem představit a ani tam nechce jít.

CÍL SPOLUPRÁCE:

- Jaké kompetence klient získá?
- Přehled o možných povoláních, možnostech volby, cílech – bude mít dostatek informací, aby se sama rozhodla, kam chce jít.

PROSTŘEDKY a jednotlivé kroky, které vedou k dosažení cíle:

Co udělám já, jak a kdy:

- Budu na internetu vyhledávat povolání, „koukat kolem sebe“, vymýšlet nápady, zjišťovat, co se mi líbí za činnosti a co bych chtěla dělat. Řeknu to pracovníkovi a ten mi může poradit, jakou školu a cestu zvolit k dosažení cíle.

Co udělá pracovník, jak a kdy:

- Na klubu se budu občas ptát, ne však příliš často. Budu zpřítomňovat různá povolání na příkladech, dle videí, her a podobně, na situacích – to dělá kuchař, tohle dělá stavař, policistka, učitel, sociální pracovnice....

Budu jí nápomocí při hledání zájmů a budu vytvářet prostor pro vyzkoušení různých aktivit.

KRITÉRIA, dle kterých se bude hodnotit dosažení cílů:

- Jak poznám, že jsem dosáhl cíle? Eva bude mít představu o určitém okruhu činností a povolání, které by ji bavily a poté se sama rozhodne co dělat po vystudování ZŠ.

AKTUÁLNÍ STAV:

- Činnost zvládá: zvládá s pomocí.
- Motivace: motivace kolísá (pracovat s motivací!).

KLÍČOVÉ OSOBY (kdo je nápomocný):

- Pracovníci na klubu.

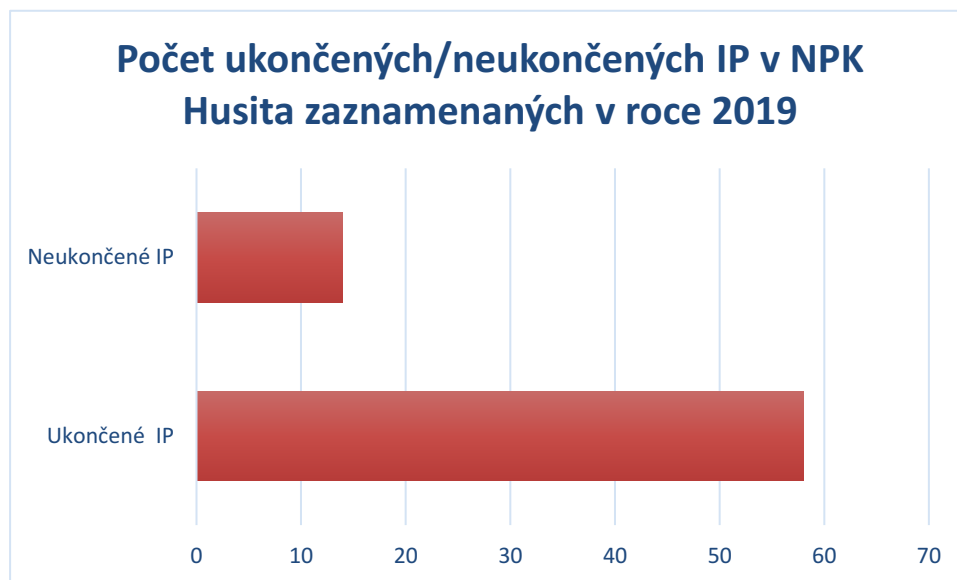
KATALYZÁTOR:

- Kladný (usnadňuje): přirozené otevření tématu dle situace.
- Záporný (je překážkou): přílišný tlak, hlavně od babičky.

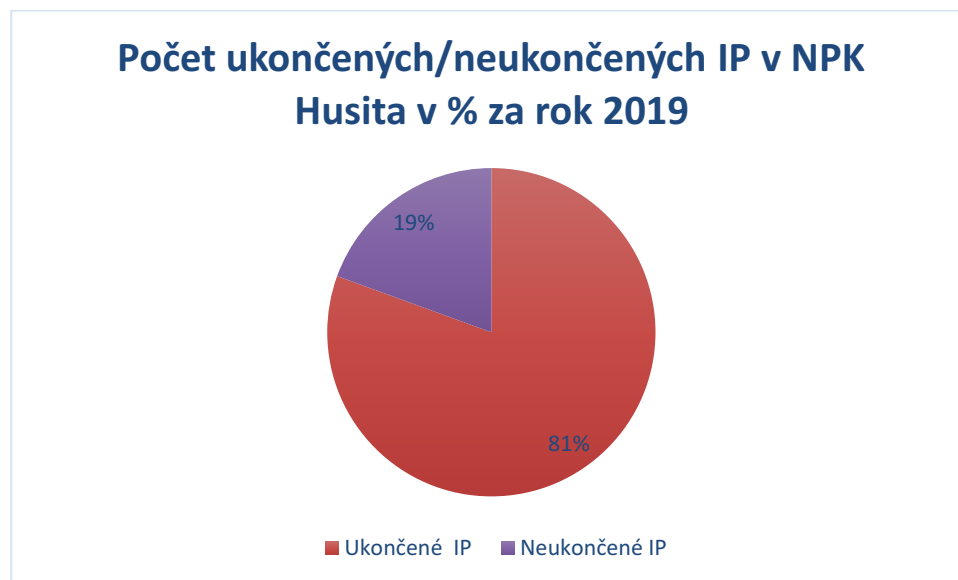
IP ve stylu „Příběh“ mají většinou více aspektů a rovin. Je zde vidět, že Eva nejenže sama neví, co by chtěla dělat, ale hraje zde roli i tlak ze strany její rodiny, která by ji ráda viděla na vybrané škole. Rodina ji často tlačí obecně do rozhodnutí a vše jí naplánují, takže sama nemá prostor dle IP se rozhodovat ani v jiných oblastech. Hraje zde tedy i roli to, že nemá prostor obecně se sama rozhodovat.

6. Výsledky

Stav IP zaznamenaných v roce 2019

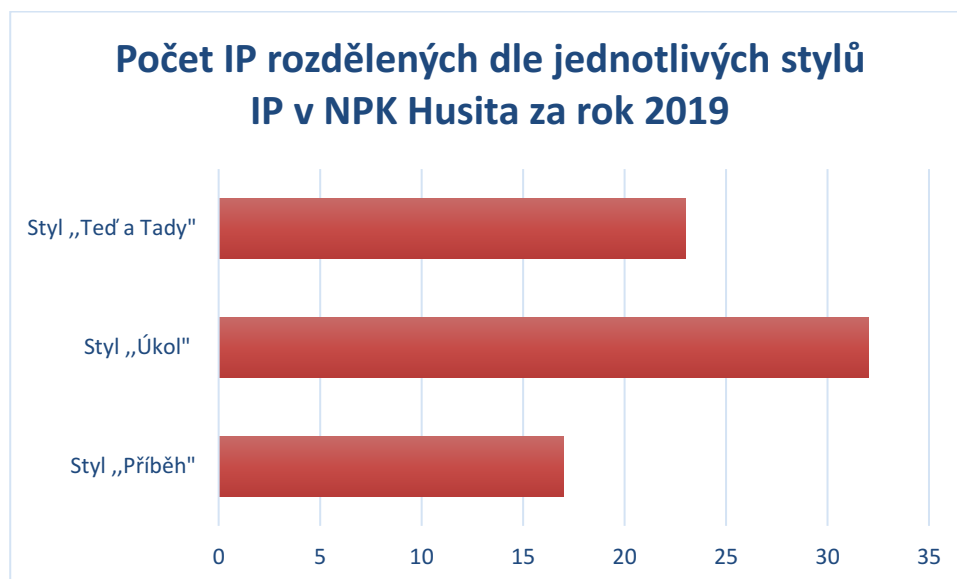
Zdroj: autor

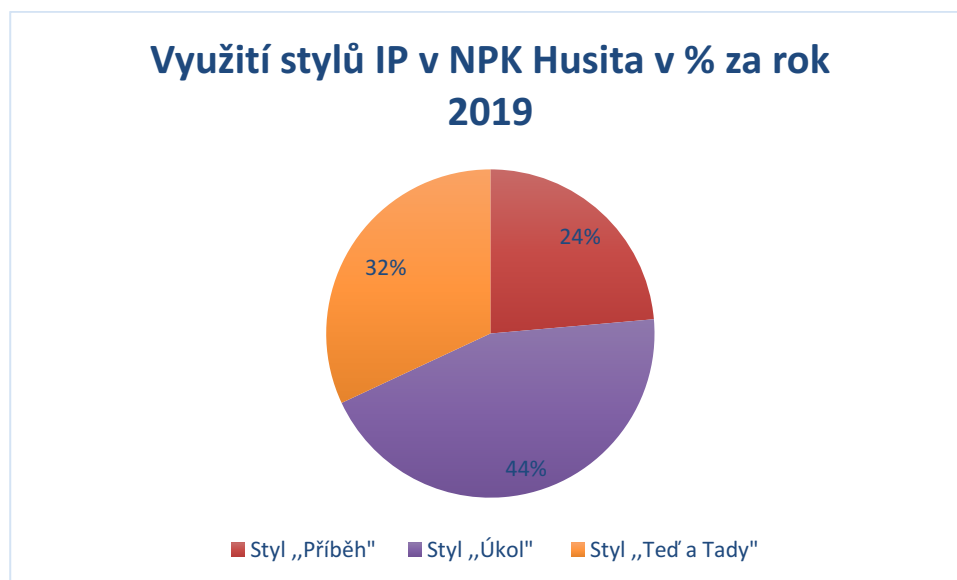
Zdroj: autor

Z celkového počtu 72 zapsaných IP je 58 ukončených a 14 neukončených. Jedná se o IP ukončené s naplněním 0–100 %. Z toho vyplývá, že 81 % IP vytvořených za rok 2019 je ukončených a 14 % stále běží i v roce 2020.

Rozdělení IP dle stylů zaznamenaných v roce 2019

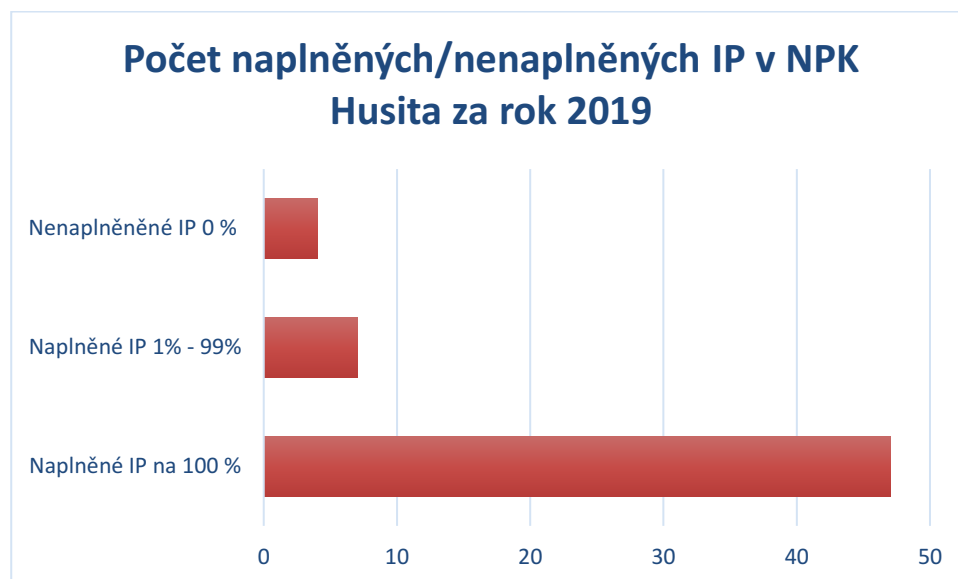
Zdroj: autor

Zdroj: autor

Ze 72 zaznamenaných IP v roce 2019 je 17 ve stylu „Příběh“, 32 ve stylu „Úkol“ a 23 „Teď a Tady“. Z grafu, který je v procentech, vyplývá, že skoro polovina (44 %) IP je ve stylu „Úkol“.

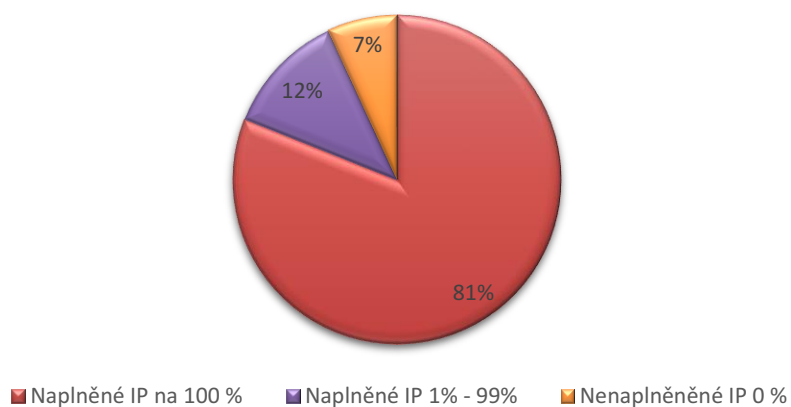
Míra naplnění IP zaznamenaných v roce 2019

Zdroj: autor

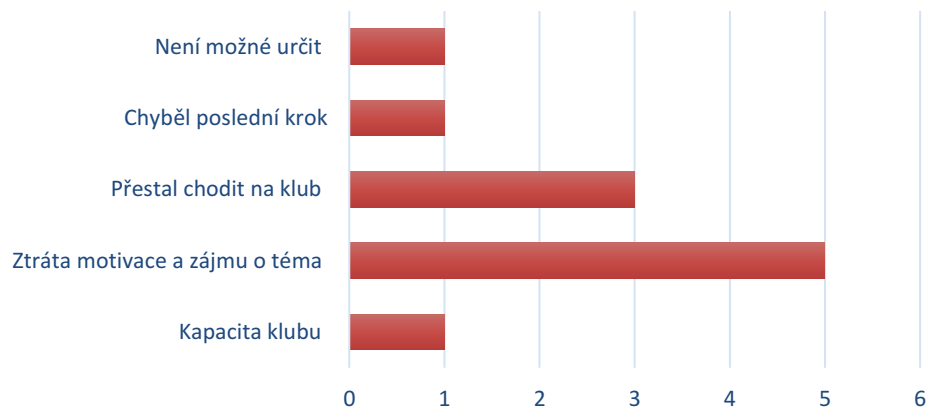
Výše je uvedeno, že bylo ukončeno 58 IP zaznamenaných v roce 2019. Z těchto IP bylo celkem 47 IP naplněno na 100 %, což je 81 % IP ukončených a zaznamenaných v roce 2019. Z analýzy zaznamenaných IP vyšlo též, že 4 IP jsou končené na 0 % naplnění, tedy nebyl splněn ani jeden krok, na kterém se pracovník s uživatelem sociální služby dohodli.

Počet naplněných/nenaplněných IP v NPK Husita v % za rok 2019

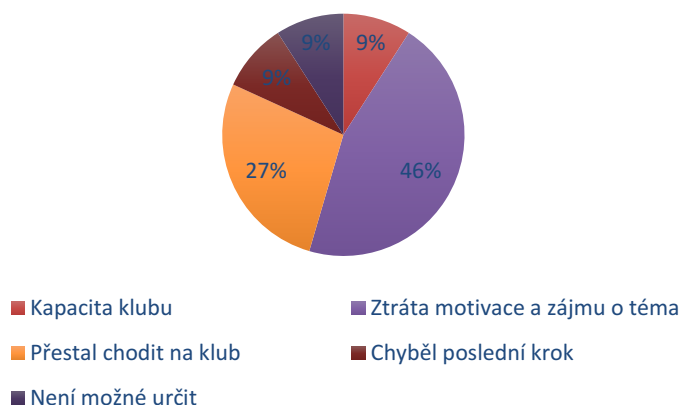
Zdroj: autor

Počet důvodů nenaplnění IP v NPK Husita za rok 2019

Zdroj: autor

Počet důvodů nenaplnění IP v NPK Husita v % za rok 2019

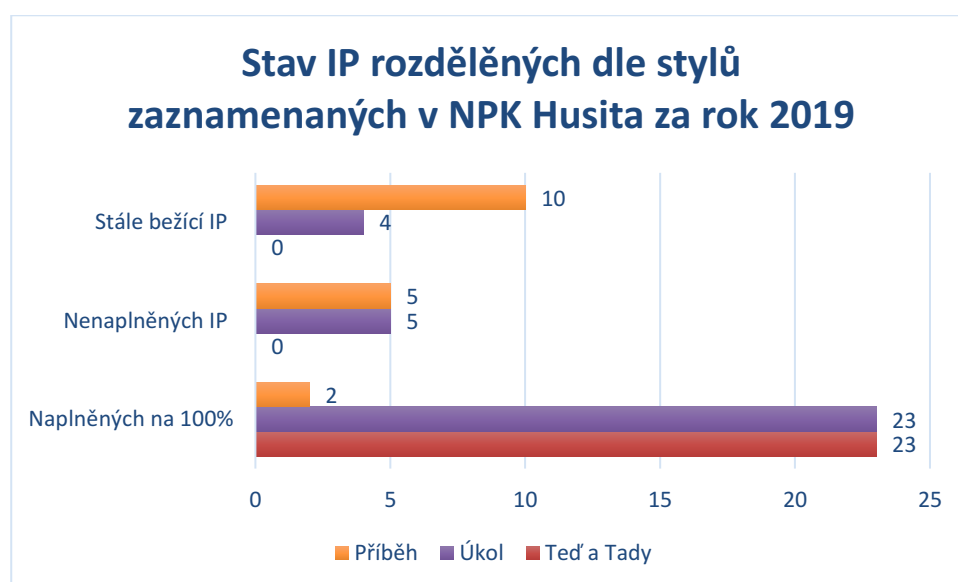

Zdroj: autor

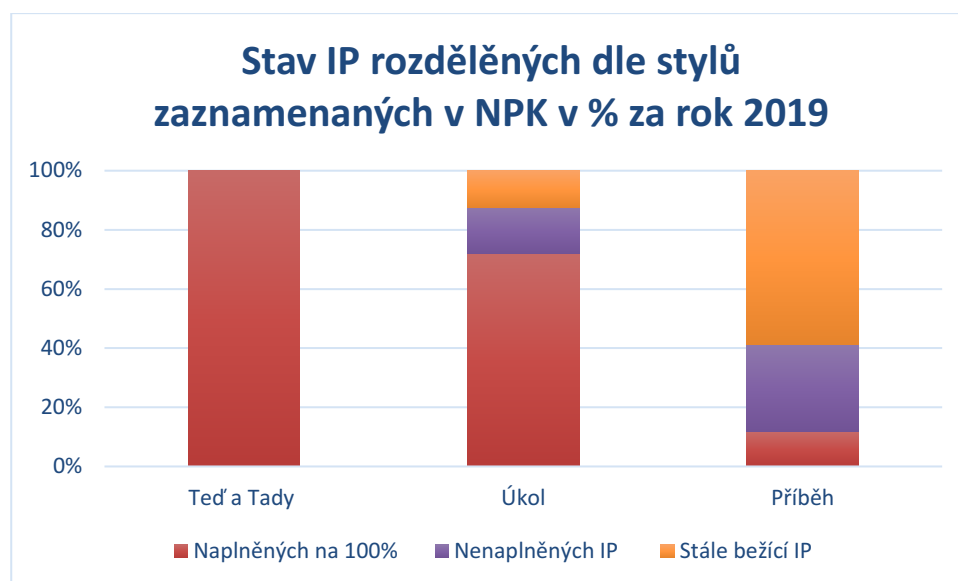
Jak je výše uvedeno, za rok 2019 nebylo naplněno celkem 11 IP z celkových 58 ukončených. V těchto grafech jsou uvedeny důvody, které vedly k nenaplnění cílů. U 5 zaznamenaných IP hrála roli ztráta motivace a zájmu o dané téma. Druhý nejčastější důvod byl, že osoba přestala chodit do klubu a na IP nepracovala se sociální službou. Poté jsou důvody, které se vyskytly jen jednou, např. není na to kapacita klubu po zvážení možností celého týmu, a IP tedy není možno uskutečnit. U jednoho IP nebyla vůbec revize, ani vypsání kritéria, jak poznat do jaké míry je IP naplněno. U jednoho IP byly splněny skoro všechny kroky, ale jeden nebyl uskutečněný, takže byl naplněn jen na 80 %, i když uživatel služby hodně kroků zvládl. Z přiložené tabulky je vidět, jaká byla míra naplnění IP v %, ve většině případů byla malá – 10 % a méně.

MÍRA NAPLNĚNÍ	DŮVOD K NENAPLNĚNÍ
0 %	nebyla kapacita klubu
0 %	uživatel přestal chodit do NPK Husita
0 %	nedá se určit
0 %	ztráta motivace a zájmu o téma
10 %	ztráta motivace a zájmu o téma
10 %	uživatel přestal chodit do NPK Husita
10 %	ztráta motivace a zájmu o téma
10 %	ztráta motivace a zájmu o téma
30 %	ztráta motivace a zájmu o téma
50 %	uživatel přestal chodit do NPK Husita
80 %	nesplnění jednoho kroku

Stav IP rozdělených dle stylů zaznamenaných v roce 2019

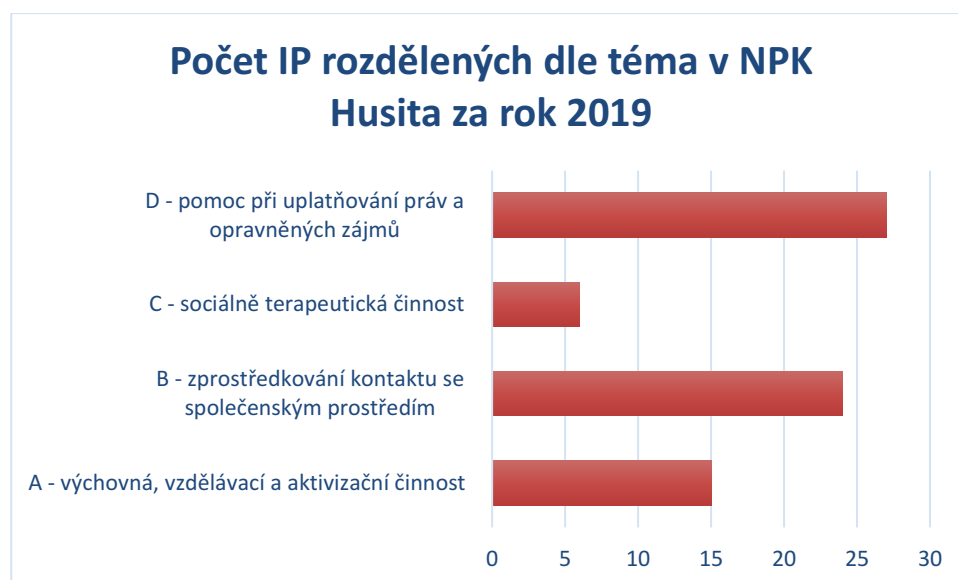
Zdroj: autor

Zdroj: autor

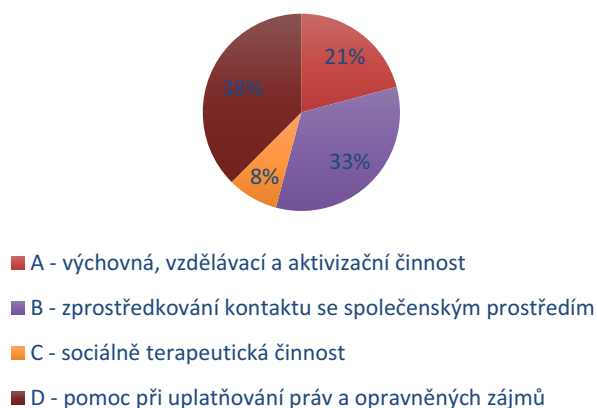
Z analýzy IP vyplývá, že IP ve stylu „Teď a Tady“ jsou všechny ukončené a naplněné na 100 %. Ve stylu „Úkol“ se už vyskytují IP, které se nenaplnily či stále ještě běží. Největší podíl běžících IP je ve stylu „Příběh“ a též jsou jen dva IP ve stylu „Příběh“, které byly naplněny na 100 %.

IP rozdělené dle témat v NPK Husita zaznamenané v roce 2019

Zdroj: autor

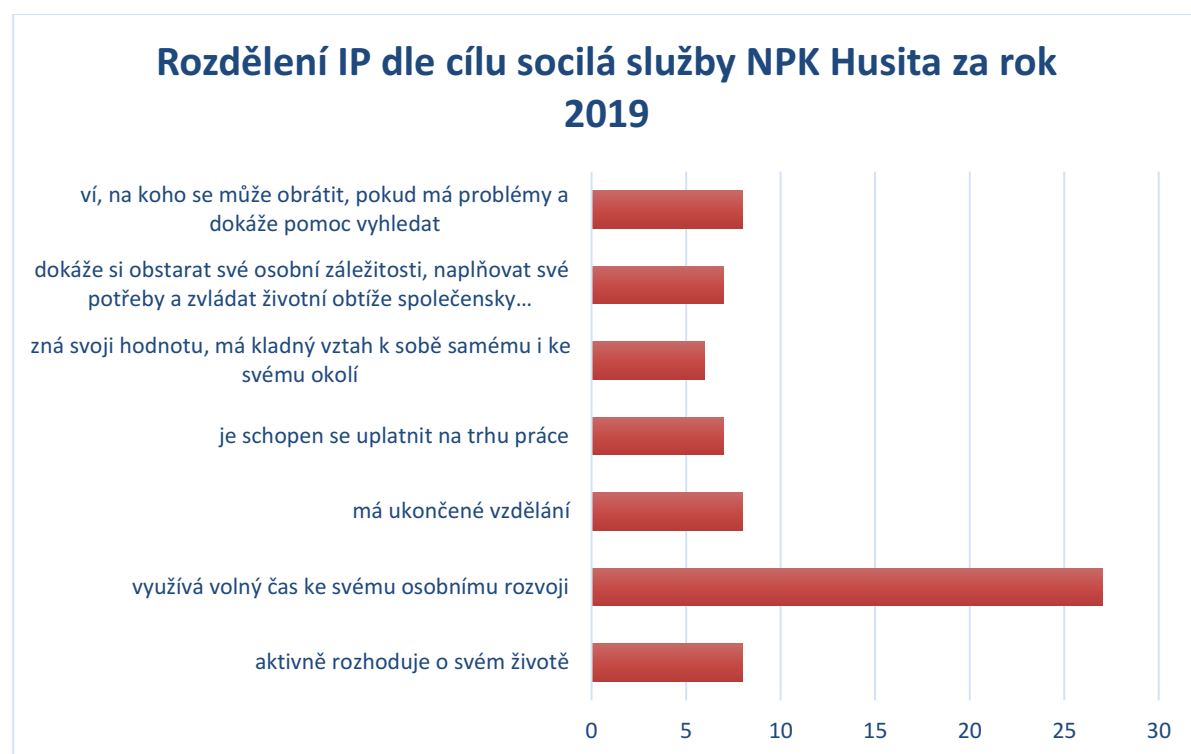
Druhy témat IP v NPK Husita v % za rok 2019

Zdroj: autor

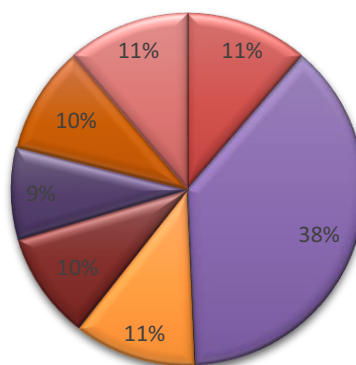
Z celkového počtu 72 zaznamenaných IP v roce 2019 je 15 IP zaměřeno na výchovnou, vzdělávací a aktivizační činnost, 24 IP zaměřených na zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, 6 IP na sociálně terapeutickou činnost a 27 na pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Z toho nám vychází, že nejčastěji jsou IP na téma zprostředkování kontaktu se sociálním prostředím (33 %) a pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů (38 %), což v součtu dělá 71 %.

Analýza IP v kontextu cílů sociální služby NPK Husita

Zdroj: autor

Rozdělení IP dle cílů sociální služby NPK Husita v % za rok 2019

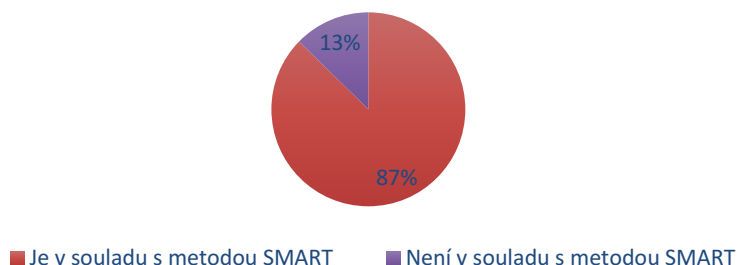

- aktivně rozhoduje o svém životě
- využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji
- má ukončené vzdělání
- je schopen se uplatnit na trhu práce
- zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí
- dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem
- ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat

Zdroj: autor

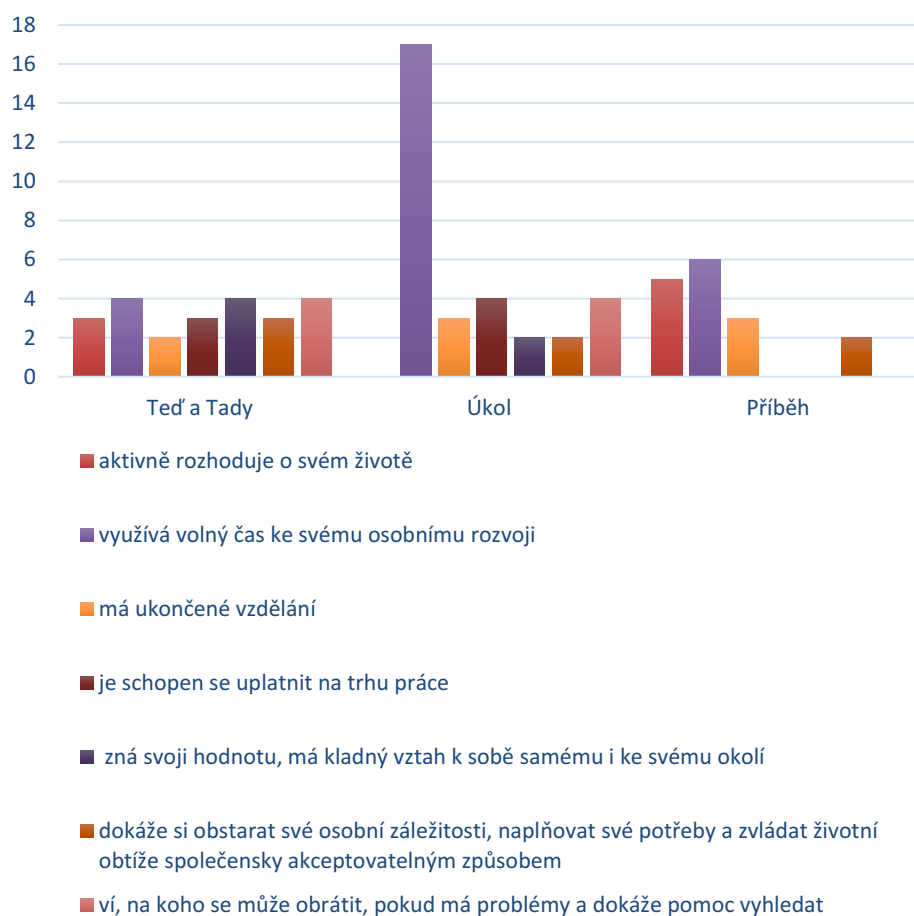
Dle analýzy zaznamenaných IP vyplývá, že procesy individuálního plánování směřovaly nejvíce k naplňování cílů v rámci využívání volného času ke svému osobnímu rozvoji v 38 %. IP v návaznosti na ostatní cíle se pohybují mezi 6 až 8 zaznamenanými IP v roce 2019. Jeden IP nebyl v souladu s cílem sociální služby, proto není zahrnut do grafů, které se vážou na rozdělení IP dle cílů sociální služby. Dále se ukázalo, že 87 % cílů individuálních plánů je v souladu s metodou SMART, dle grafu hned pod textem. Ve všech případech, kdy nejsou v souladu s metodou SMART, byl důvod, že není cíl měřitelný, a tedy se nedá IP vhodně vyhodnotit.

Počet IP v souladu/nesouladu s metodou SMART v NPK Husita v % za rok 2019

Zdroj: autor

Porovnání IP dle stylu a cíle v NPK Husita za rok 2019

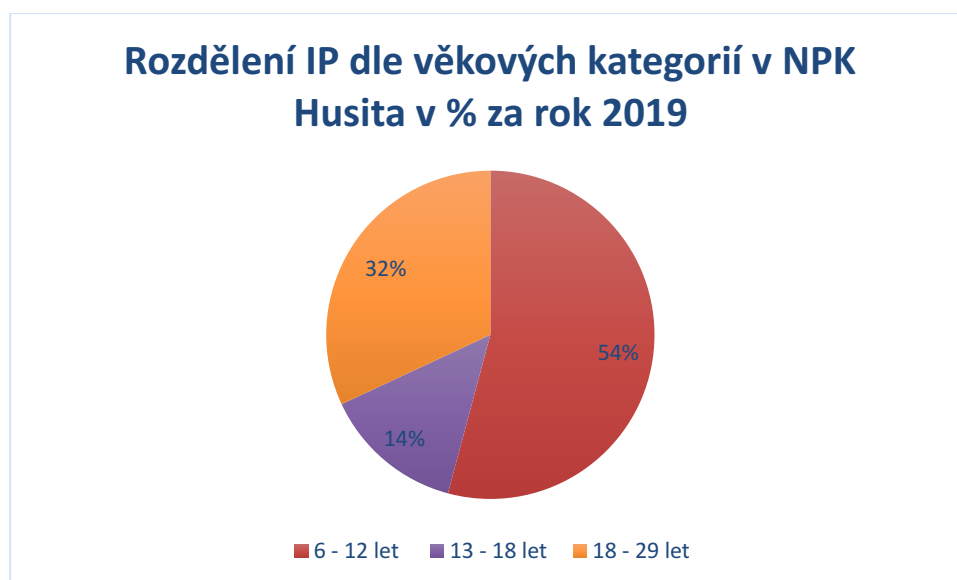
Zdroj: autor

Z tohoto grafu vyplývá rozmanitost stylu „Teď a Tady“, který se používá k dosahování různých druhů cílů sociální služby NPK Husita. Naopak styl „Příběh“ se zaměřuje na cíle, které jsou v kontextu aktivního rozhodování o svém životě a využívání volného času ke svému osobnímu rozvoji, některé cíle se ani u stylu „Příběh“ nevyskytují.

IP rozdělené dle věkových skupin

Zdroj: autor

Zdroj: autor

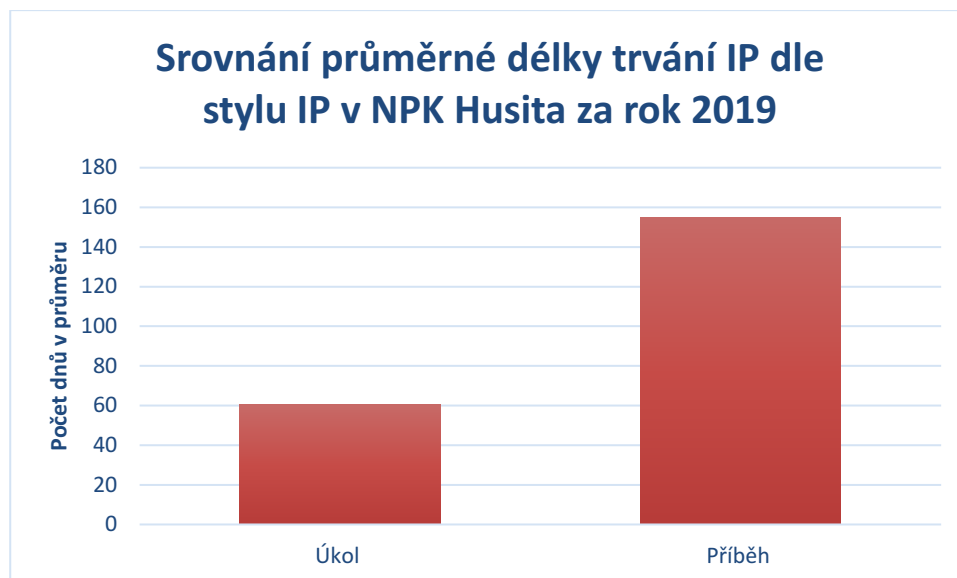
Z analýzy IP vyplývá, že za rok 2019 v NPK Husita se napsalo 39 IP u uživatelů sociální služby ve věkové kategorii 6–12 let. Jedná se o více než polovinu všech zaznamenaných IP. Přesně se jedná o 54 %. Ve věkové kategorii 19–26 let bylo napsáno celkem 23 IP (32 %) a ve věkové kategorii 13–18 let je 10 zaznamenaných IP, jedná se tedy o věkovou kategorii, se kterou NPK Husita nejméně individuálně plánuje.

Srovnání IP dle průměrné délky jejich trvání zaznamenaných v roce 2019

Zdroj: autor

Průměrný IP v NPK Husita by trval 47 dní. Z analýzy IP vyplynulo, že je rozdíl v průměrné délce trvání jednoho IP. Nejkratší je ve věkové kategorii 13–18 let a je to 35 dnů. U věkové kategorie 6–12 let a 19–26 let to je 48 dnů, přesněji 48,9 a 48,7.

Zdroj: autor

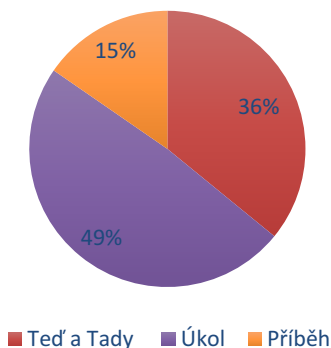
IP ve stylu „Teď a Tady“ vždy trvaly jen jeden den, proto nejsou zahrnuty v grafu. Průměrná délka IP napsaného ve stylu „Úkol“ je 60 dnů, ve stylu „Příběh“ je to 155 dní, což potvrzuje, že IP ve stylu „Příběh“ jsou dlouhodobější.

Analýza IP zaznamenaných v roce 2019 ve věkové kategorii 6–12 let

Zdroj: autor

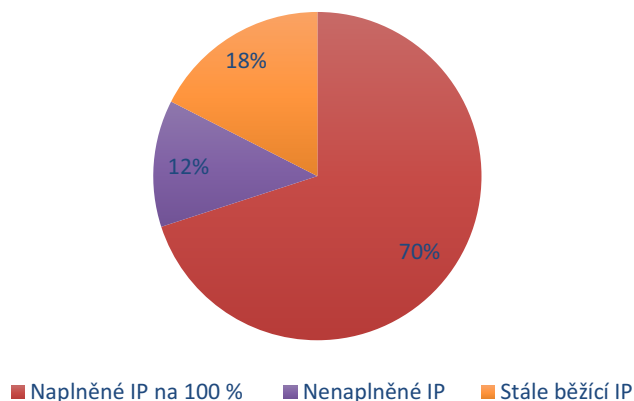
Rozdělení IP dle stylu ve věkovové kategorii 6 - 12 let v NPK Husita v % za rok 2019

Zdroj: autor

Z výše uvedeného grafu víme, že ve věkové kategorii 6–12 let bylo zaznamenáno za rok 2019 celkem 39 IP, z toho bylo 36 % IP ve stylu „Ted' a Tady“ (které jsou vyhodnocovány na místě) a 49 % IP ve stylu „Úkol“, jedná se tedy o IP krátkodobé až střednědobé u mladší věkové kategorie uživatelů sociální služby NPK Husita. Pouze 15 % zaznamenaných IP má dlouhodobější charakter ve stylu „Příběh“.

Stav IP ve věkové kategorii 6 - 12 let v NPK Husita v % zaznamenaných v roce 2019

Zdroj: autor

70 % zaznamenaných IP ve věkové kategorii 6–12 let je naplněno na 100 %. 18 % stále ještě běží a pracuje se na nich. 12 % IP bylo ukončeno, ale nenaplněno na 100 %.

Zdroj: autor

70 % IP psaných ve stylu „Úkol“ u dětí ve věkové kategorii 6–12 let je ukončených a naplněných na 100 %, z toho 20 % je ukončených, ale nejsou naplněné na 100 %. 10 % IP ve stylu „Úkol“ v této věkové kategorii stále běží.

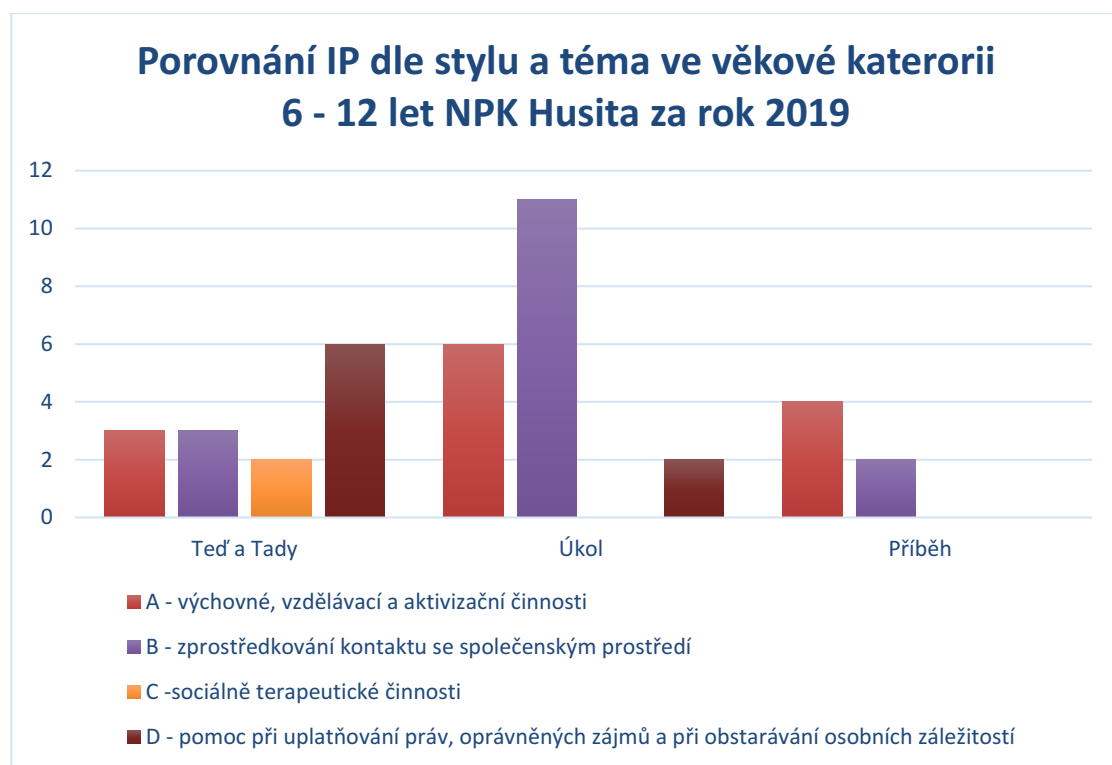
Zdroj: autor

Oproti tomu IP ve stylu „Příběh“ ve věkové kategorii 6–12 let není jediný IP, který by byl ukončený a naplněný na 100 %. Přes 80 % IP stále běží. U této věkové kategorie se tedy za rok 2019 nepovedlo napsat a naplnit na 100 % žádný dlouhodobější plán ve stylu „Příběh“, což nasvědčuje tomu, že se dlouhodobější IP u dětí ve věku 6–12 let tolik nepíše či nejsou tak naplňovány. Všechny IP napsané ve stylu „Teď a Tady“ byly ukončeny a naplněny na 100 %.

Zdroj: autor

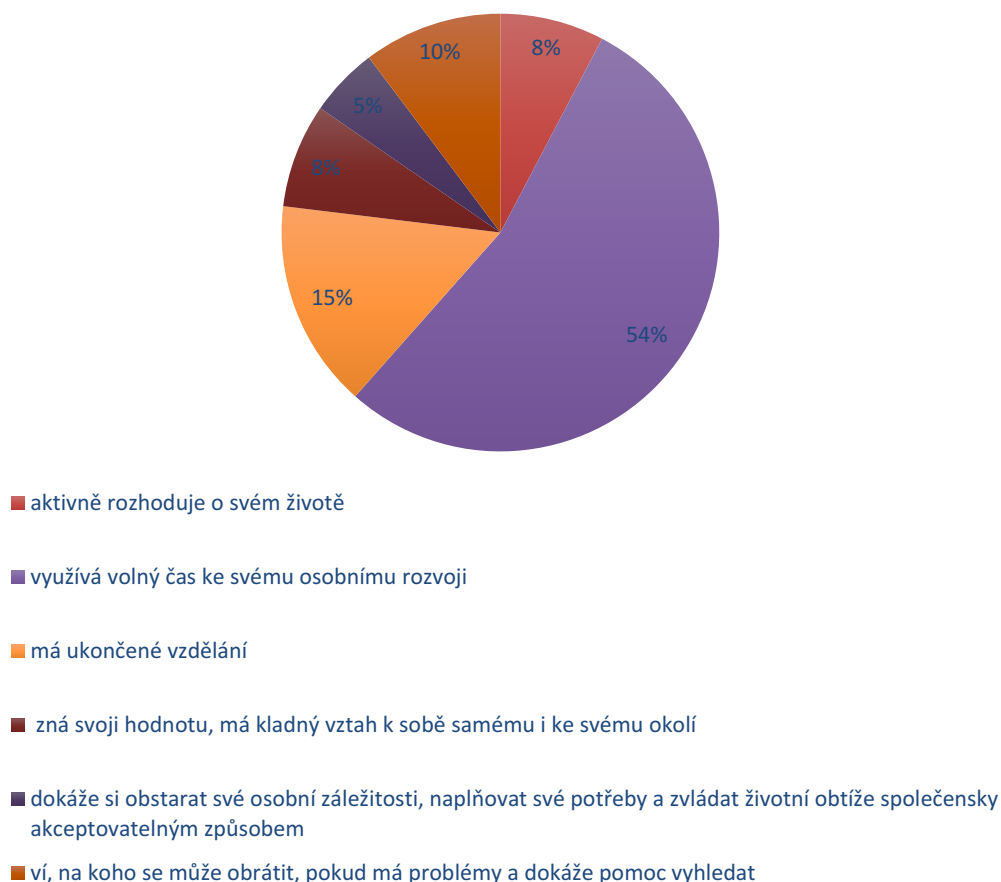
Ve věkové kategorii se psaly IP převážně na témata zaměřená na zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Pouze 5 % zaznamenaných IP ve věkové kategorii 6–12 let bylo na téma C – sociálně terapeutické činnosti.

Zdroj: autor

Jak už bylo výše uvedeno, nejvíce IP bylo napsáno na téma zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Z analýzy IP vyplývá, že tyto IP jsou nejvíce psané ve stylu „Úkol“. Naopak sociálně terapeutické činnosti nejsou psané ve stylu „Úkol“ ani „Příběh“. Tyto IP zaměřené na sociálně terapeutickou činnost jsou tedy zaznamenávány ve stylu „Ted' a Tady“, jedná se tedy o IP krátkodobé a splněné v ten okamžik. Je vidět i rozmanitost témat IP ve věkové kategorii 6–12 let u stylu „Ted' a Tady“.

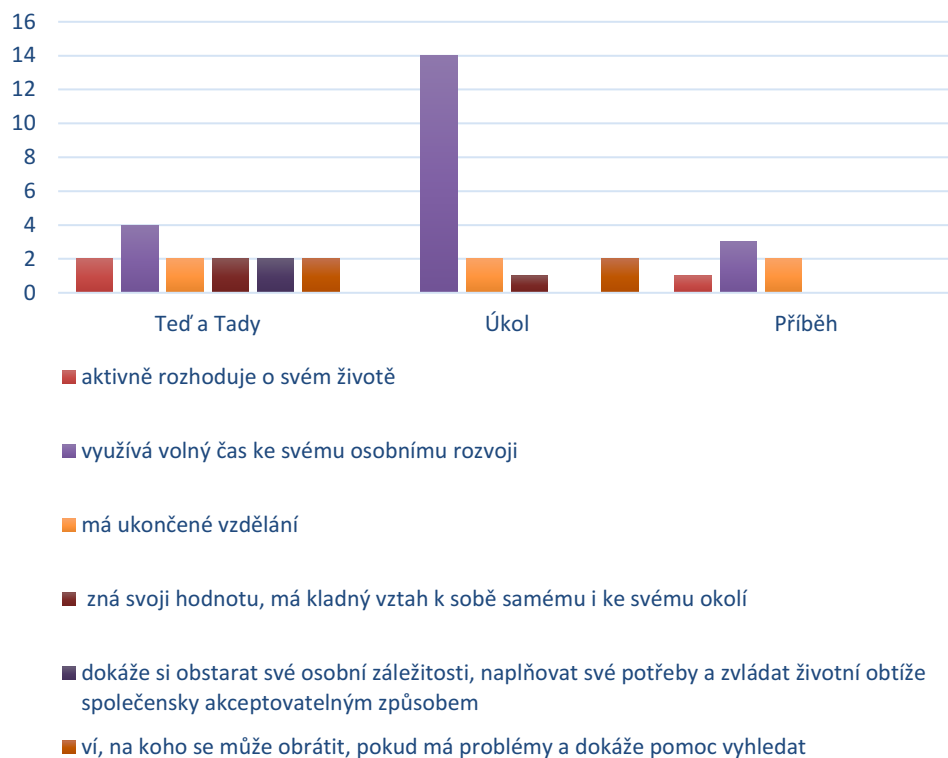
Znázornění počtu IP dle cílů ve věkové kategorii 6 - 12 let v NPK Husita v % za rok 2019

Zdroj: autor

54 % IP ve věkové kategorii 6–12 let zaznamenaných v roce 2019 mělo určený cíl v kontextu využívání volného času ke svému osobnímu rozvoji. V 15 % se jednalo o IP, které měly za cíl dopomoci k ukončenému vzdělání. U této věkové kategorie se objevily všechny cíle, až na cíl uplatnit se na trhu práce, a nejméně se zaznamenal IP, které měly cíl spojen s umem obstarávání svých osobních záležitostí, naplňování svých potřeb a zvládání životních obtíží společensky akceptovatelným způsobem.

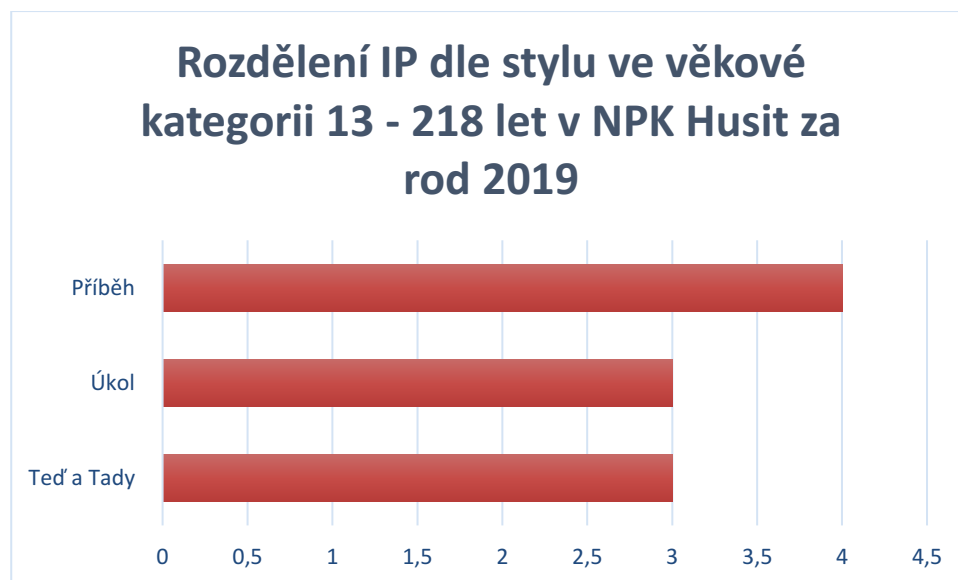
Porovnání IP dle stylu a cíle sociální služby ve věkové kategorii 6 - 12 let v NPK Husita za rok 2019

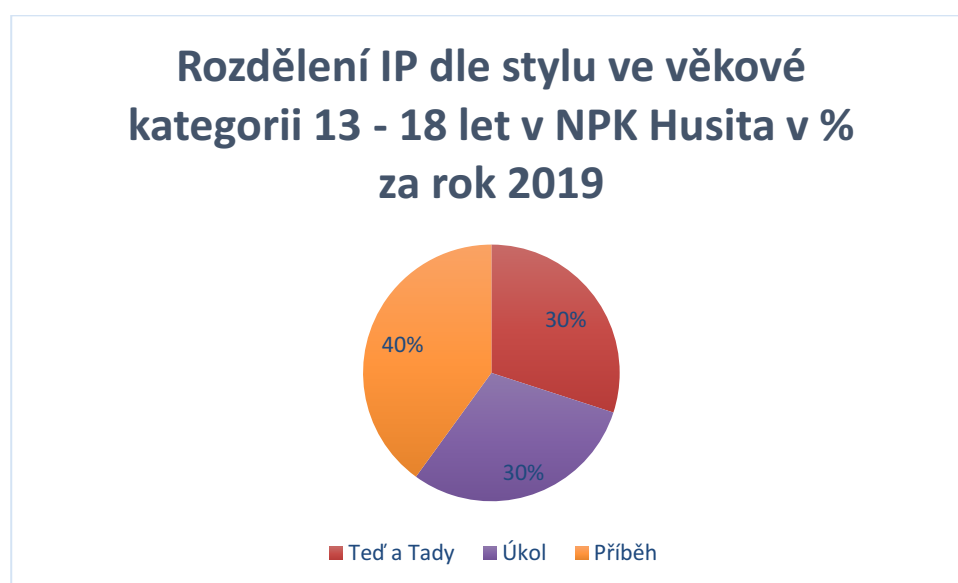
Zdroj: autor

I zde je vidět rozmanitost cílů IP psaných ve stylu „Ted' a Tady“. Při psaní ve stylu „Úkol“ se nejvíce vyskytuje cíl spojený s využíváním volného času ke svému osobnímu rozvoji v NPK Husita.

Analýza IP zaznamenaných v roce 2019 ve věkové kategorii 13–18 let

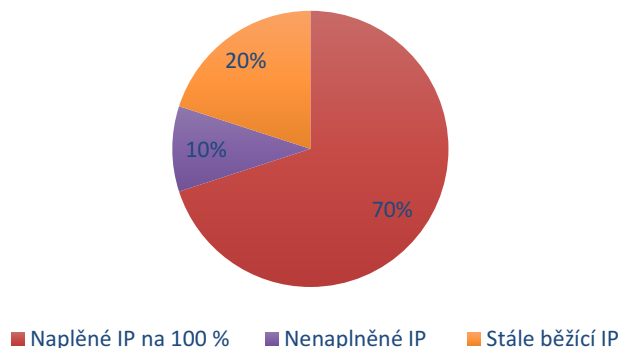
Zdroj: autor

Zdroj: autor

Jak už bylo výše uvedeno, ve věkové kategorii 13–18 let bylo napsáno pouze 10 individuálních plánů a je to jen malý vzorek k analýze, proto z toho není tolik výstupů. U této věkové kategorie se používal více styl IP „Příběh“ než u nejmladší kategorie.

Stav IP ve věkové kategorii 13 - 18 let v NPK Husita v % zaznamenaných v roce 2019

Zdroj: autor

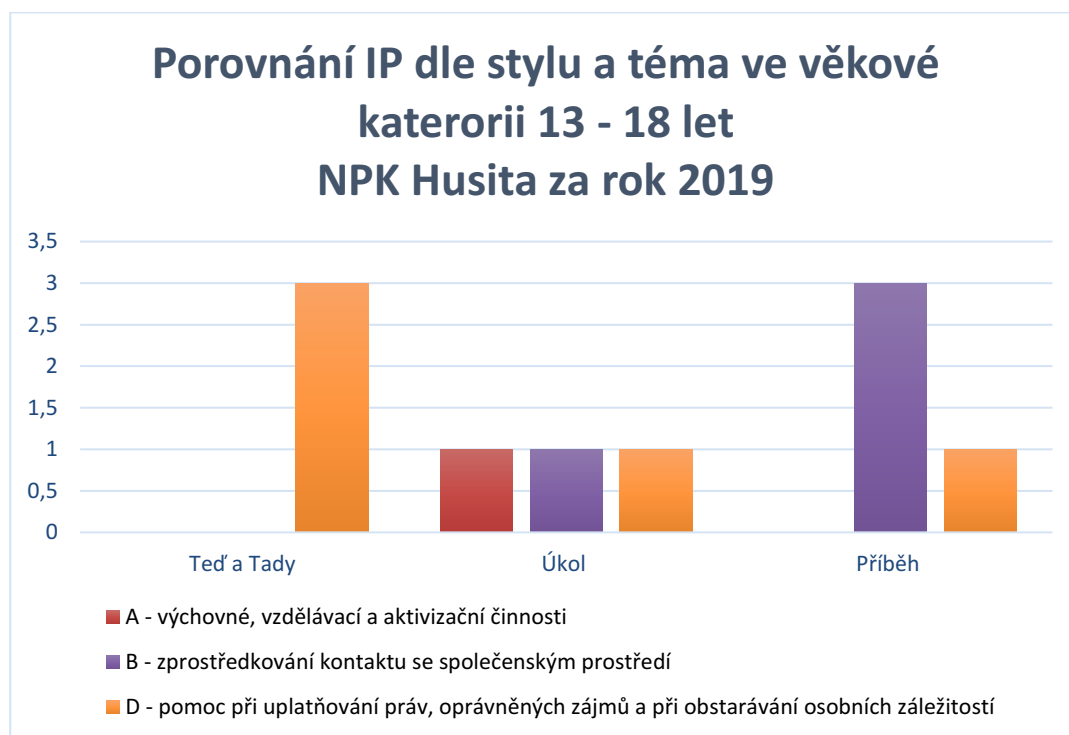
70 % IP zaznamenaných v roce 2019 u věkové kategorie 13–18 let je naplněných na 100 %, do těch spadají všechny IP psané ve stylu „Teď a Tady“, „Úkol“ a jeden IP zaznamenaný ve stylu „Příběh“, což se u mladší věkové kategorie nevyskytnulo. 20 % IP je stále běžících a pracuje se na nich. Toto znázornění se neliší od mladší věkové kategorie.

Znázornění počtu IP rozdělených dle témat ve věkové kategorii 13 - 18 let v NPK Husita za rok 2019

Zdroj: autor

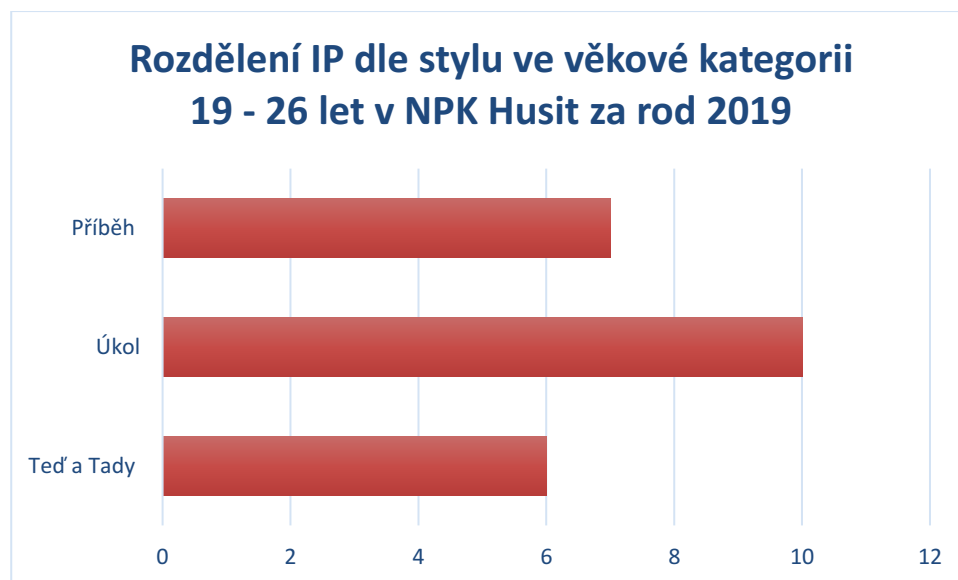
V této věkové kategorii byly zaznamenány IP hlavně na témata D – pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, a B – zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Pouze jeden IP byl napsán na výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, což je rozdíl oproti mladší kategorii 6–12 let, u kterých převládalo téma A společně s B. V této věkové kategorii nebyl zaznamenán žádný IP s tématem C – sociálně terapeutické činnosti.

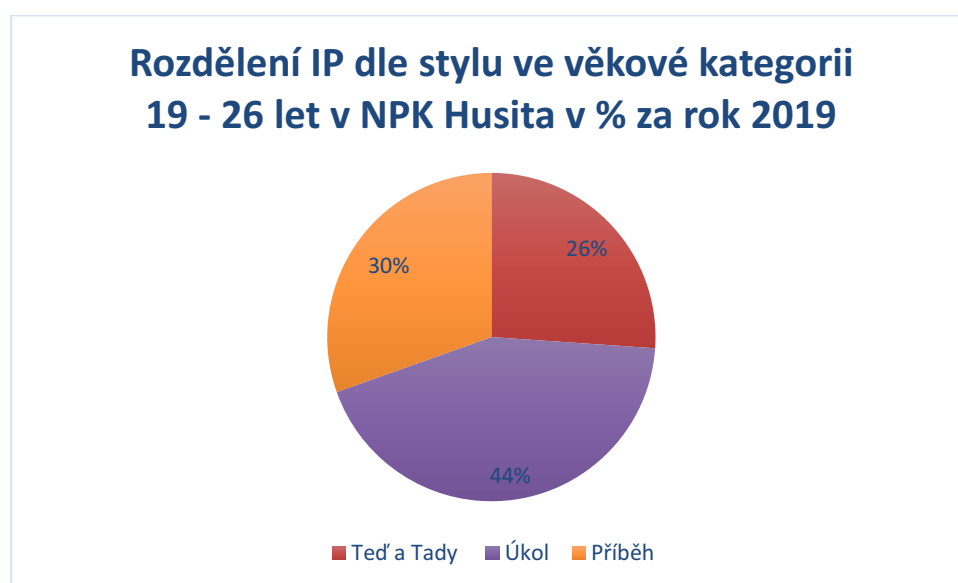
Zdroj: autor

Z analýzy IP vyšlo, že IP psané ve stylu „Tady a Teď“ se hlavně zaměřovaly na téma D – pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Což je rozdíl oproti mladší kategorii, která v tomto stylu měla velkou rozmanitost, kterou můžeme najít u této věkové kategorie ve stylu IP „Úkol“.

Analýza IP zaznamenaných v roce 2019 ve věkové kategorii 19–26 let

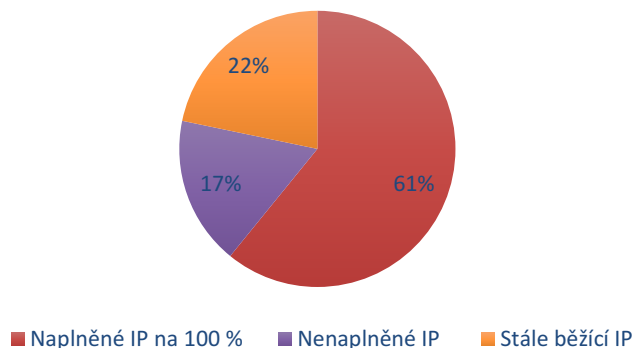
Zdroj: autor

Zdroj: autor

Z celkového množství 23 IP zaznamenaných v NPK Husita za rok 2019 ve věkovém rozložení 19–26 let bylo 10 IP ve stylu „Úkol“, 7 ve stylu „Příběh“ a 6 ve stylu „Ted' a Tady“. Starší uživatelé služby NPK Husita tedy využili procesu individuálního plánování „Ted' a Tady“ méně než mladší věkové kategorie.

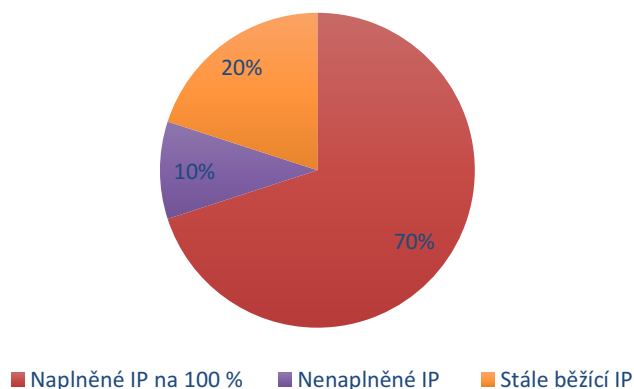
Stav IP ve věkové kategorii 19 - 26 let v NPK Husita v % zaznamenaných v roce 2019

Zdroj: autor

61 % IP zaznamenaných v NPK Husita ve věkové kategorii 19–26 let je ukončených a naplněných na 100 %. Což je o 9 % méně než u předchozích věkových kategoriích. 22 % stále běží a 17 % IP je ukončených, ale nejsou naplněny na 100 %, což je vyšší číslo než u předchozích věkových kategoriích.

Znázornění počtu IP dle stavu ve stylu „Úkol“ ve věkové kategorii 19 -26 let v NPK Husita za rok 2019

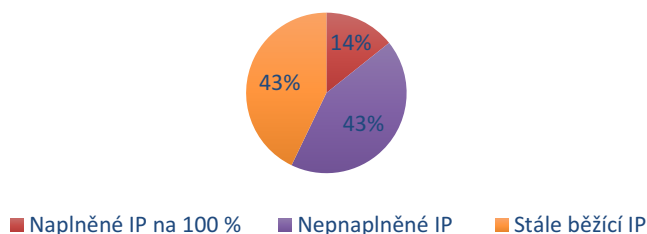

Zdroj: autor

70 % IP zaznamenaných ve stylu „Úkol“ je naplněno na 100 %. Což je větší číslo, než když bereme v potaz všechny IP ve věkové kategorii 19–26 let. Též je menší podíl

nenaplněných IP (10 %), než když se zaměříme na všechny IP. 20 % IP zaznamenaných ve stylu „Úkol“ stále běží a pracuje se na nich

Znázornění počtu IP dle stavu ve stylu „Příběh“ ve věkové kategorii 19 -26 let v NPK Husita za rok 2019

Zdroj: autor

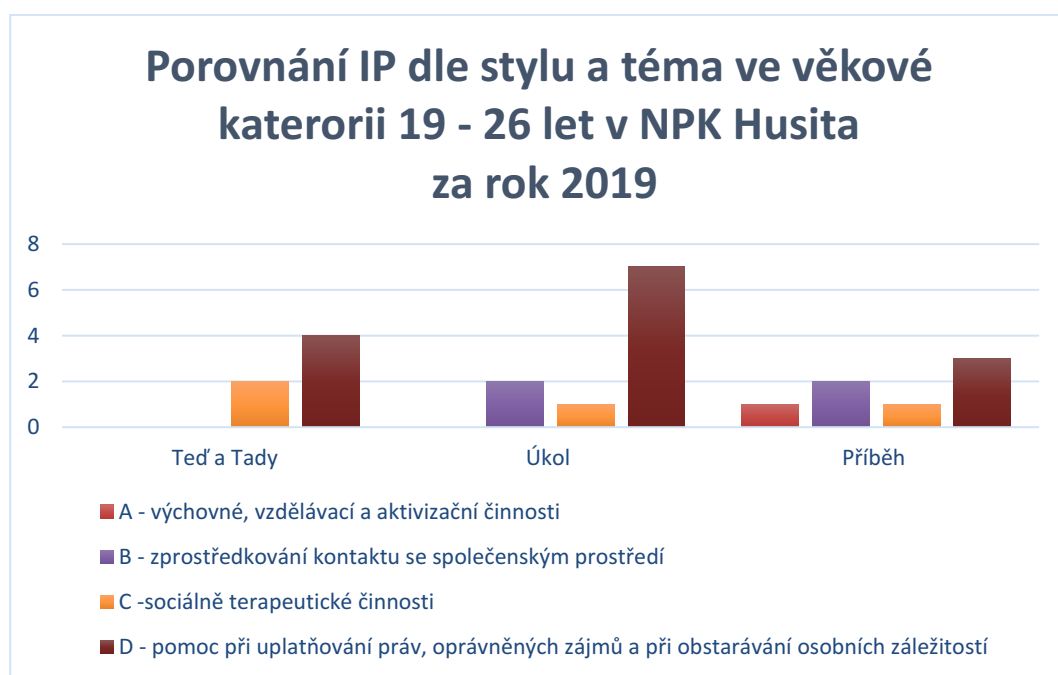
Z analýzy IP vyšlo, že ve stylu „Příběh“ je velice malý podíl naplněných IP na 100 % (14 %), což je rozdíl oproti grafu, kdy bereme v potaz všechny IP zaznamenané ve věkové kategorii 19–26 let v NPK Husita za rok 2019, též je zde vyšší procento nenaplněných IP i těch, které stále běží.

Znázornění počtu IP rozdělených dle témat ve věkové kategorii 19 - 26 let v NPK Husita za rok 2019

Zdroj: autor

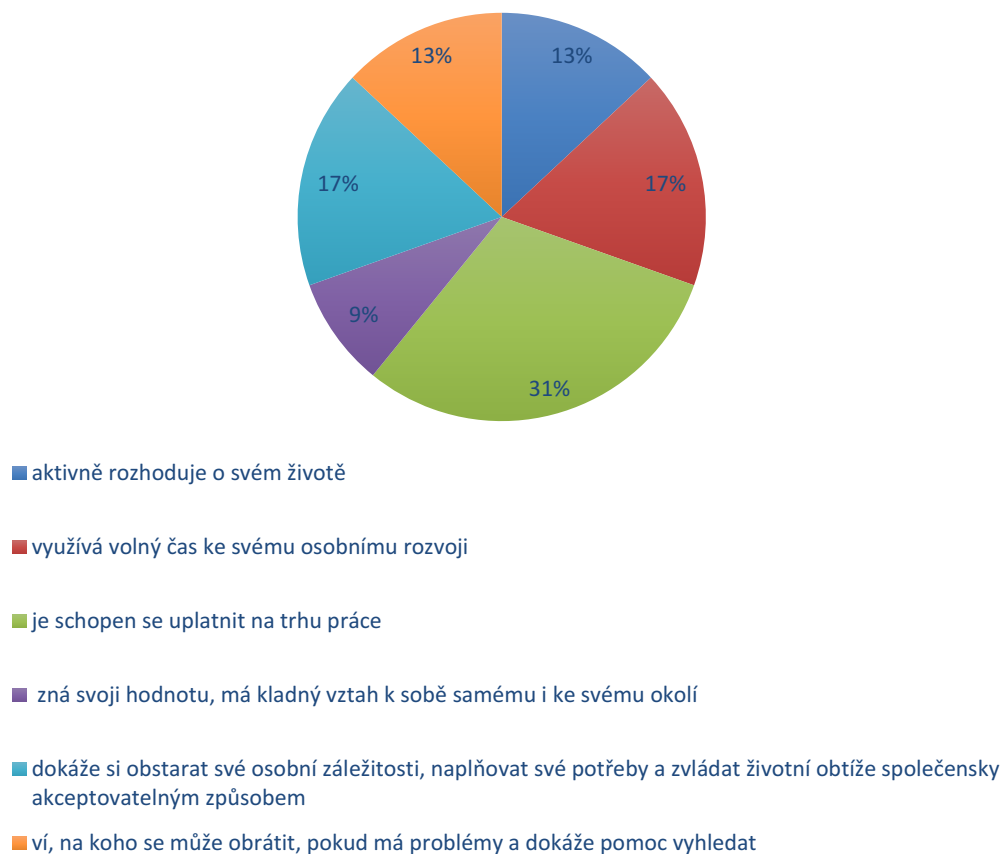
Nejvíce zaznamenaných IP ve věkové kategorii 19–26 let je na téma D – pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Jedná se o 61 % IP v této věkové kategorii. Což je podobné jako u věkové kategorie 13–18 let, ale rozdílné oproti nejmladší kategorii uživatelů NPK Husita. Nejmenší podíl (4 %) IP bylo na téma A – výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, které jsou tedy využívány převážně jen u věkové kategorie 6–12 let v NPK Husita. Oproti mladším věkovým kategoriím se zde vyskytuje ve větší míře téma C – sociálně terapeutické činnosti, které se objevují u 18 % IP.

Zdroj: autor

Zde je vidět rozmanitost témat ve stylu IP „Příběh“. Též je zde vidět více témat C – sociálně terapeutická činnost, která se vyskytují u všech stylů IP, což je rozdíl oproti nejmladší věkové kategorii, kde se téma C vyskytuje jen ve stylu „Ted' a Tady“.

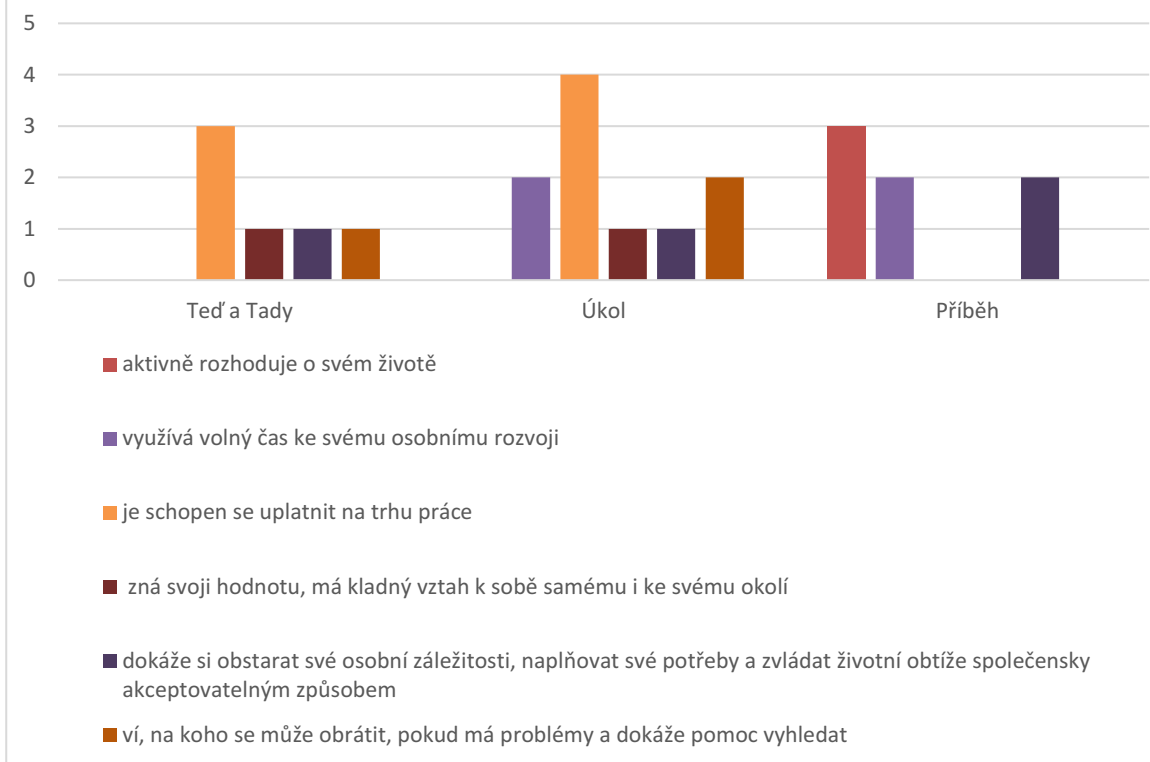
Znázornění počtu IP rozdělených dle témat ve věkové kategorii 19 - 26 let v NPK Husita v % za rok 2019

Zdroj: autor

Největší podíl cílů směřuje ke schopnosti uplatnit se na trhu práce (31 %). Což je specifické jen pro tuto věkovou skupinu uživatelů NPK Husita, jelikož v jiných se tento cíl neobjevuje. Jedině v této věkové kategorii je absence cíle, který směřuje k dokončenému vzdělání. Nejméně IP bylo zaznamenáno s cílem: zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí. A pouze 17 % IP bylo napsáno s cílem využívání volného času ke svému osobnímu rozvoji, což je rozdílné vůči věkové kategorii 6–26 let, u které se jedná o 54 % IP s tímto cílem.

Porovnání IP dle stylu a cíle sociální služby ve věkové kategorii 19 - 26 let v NPK Husita za rok 2019

Zdroj: autor

Z analýzy zaznamenaných IP je vidět, že cíl „je schopen se uplatnit na trhu práce“ se píše hlavně ve stylu „Ted' a Tady“ či „Úkol“ a není psán ve stylu „Příběh“, který má dlouhodobější charakter. IP ve stylu „Příběh“ se hlavně zaměřují na využívání volného času k osobnímu rozvoji, aktivnímu rozhodování o svém životě a schopnosti si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem.

Shrnutí dílčích cílů

1. Zjistit, jak je vedena dokumentace individuálního plánování v NPK Husita.

Dle analýzy IP jsem zjistila, že IP v NPK Husita jsou psány dle šablony systému PEPA, která byla výše uvedena. Šablona se dá upravovat podle potřeb pracovníků NPK Husita.

2. Zhodnotit, zda pro nakládání s dokumentací individuálního plánování je v metodice popsán jasný manuál, který je v souladu se standardy kvality sociálních služeb.

Dle výše popsané kapitoly Metodika NPK Husita je vidět, že metodika je zpracovaná v souladu se standardem číslo 6, který se zaměřuje na dokumentaci o poskytování služby.

3. Zjistit, jaký model individuálních plánů (rozdělení dle Herzoga) se vyskytuje nejčastěji v zaznamenaných IP v NPK Husita za rok 2019.

Nejvíce IP zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita bylo ve stylu „Úkol“. Tedy krátkodobé a střednědobé IP. Jedná se o 44 % IP zaznamenaných za daný rok.

4. Zjistit, na jaké téma jsou IP nejvíce psány.

IP byly nejčastěji psány na téma spojené s pomocí při uplatňování práv a oprávněných zájmů a zprostředkováním kontaktu se společenským prostředím.

5. Zjistit, jaká je míra naplňování individuálních plánů zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita a důvody nenaplnění individuálních plánů.

81 % IP ukončených a zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita byly uzavřeny se 100% naplněním. 12 % IP ukončených byly naplněné v rozmezí 1–99 % a pouze 7 %

ukončených IP bylo uzavřeno s 0% naplněním. Nejčastějším důvodem pro nenaplnění IP byla ztráta motivace a zájmu o téma a také fakt, že jedinec přestal chodit na klub.

6. Zhodnotit, jestli jsou cíle dobře vytyčeny, aby byly v souladu s cílem služby a aby bylo možné IP uzavřít. Tedy jestli jsou dle metody SMART.

Jeden z IP, které prošly analýzou, nebyl v souladu s cílem služby. 87 % IP bylo napsáno v souladu s metodou SMART, ostatní nikoliv. Všechny IP, které nebyly v souladu s metodou SMART, nebyly měřitelné – IP se pak nedá vhodně přehodnocovat s uživatelem služby.

7. Zjistit, jestli jsou rozdíly v IP zaznamenaných v roce 2019 v NPK Husita v různých věkových kategoriích (dlouhodobost, naplňování, témata IP).

Rozdíl mezi průměrnou délkou trvání IP mezi věkovými kategoriemi uživatelů NPK Husita není nijak velký. U kategorie 6-12 let a 19-26 let je takřka stejný (48 dnů). U kategorie 13-18 let se jedná o 35 dnů. Dále bych ale už porovnávala jen věkovou kategorii 6-12 let a 19-26 let, jelikož v kategorii 13-18 let bylo napsáno jen minimum IP. Mezi těmito dvěma kategoriemi byl rozdíl v tématech IP, u mladší skupiny se hlavně objevilo téma zaměřené na zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a na výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Což se nedá říct u starší skupiny, která měla témata spojená též se zprostředkováním kontaktu se společenským prostředím a s pomocí při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, nikoliv s výchovnými, vzdělávacími a aktivizačními činnostmi, oproti mladším věkovým kategoriím se zde vyskytuje ve větší míře téma C – sociálně terapeutické činnosti, které se u mladších skupin uživatelů takřka nevyskytovalo. U nejmladší věkové kategorie je nejvíce naplněných IP na 100 %, a naopak nejvíce nenaplněných IP je v nejstarší věkové kategorii 19–26 let.

8. Zjistit, jaký styl IP vede nejčastěji k jakému druhu cílů sociální služby NPK Husita.

U stylu „Ted’ a Tady“ se nedá vůbec říct, při kterém dosahování druhu cíle se používá nejčastěji. Z analýzy vyplynulo, že tento styl byl využit ke směřování všech cílů. U stylu „Příběh“ se též nedá říct, že by vedly více k jednomu druhu cílů, ale žádný IP ve stylu „Příběh“ nevedl k druhu cíle uplatnění se na trhu práce či znát svoji hodnotu, mít kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí. Ve stylu „Úkol“ je velká část IP vedena k cíli využívat svůj volný čas k osobnímu rozvoji.

Komentář k následujícím hypotézám

Nejvíce IP v roce 2019 bylo psáno ve stylu „Úkol“. Průměrná doba trvání IP byla totožná v průměru 48 dní s věkovou kategorií 19–26 let. U uživatelů věkové kategorie 13–18 let byla dokonce kratší (35 dní), ale jak je výše zaznamenáno, v této věkové kategorii bylo pouze 10 individuálních plánů a z toho jich bylo 8 ukončeno. Ukončených a naplněných IP zaznamenaných v roce 2019 byl úplně stejný počet ve stylu „Ted’ a Tady“ a „Úkol“. Dá se ale říct, že „Ted’ a Tady“ mají větší míru úspěšnosti, jelikož všechny byly ukončeny na 100 %, čemuž ve stylu „Úkol“ ani „Příběh“ tak nebylo. Ve stylu „Příběh“ dokonce byly ukončeny na 100 % pouze 2 IP zaznamenané za rok 2019.

H 1: „Bude více používáno individuální plánování ve stylu „Ted’ a Tady“ než ostatní dva styly v individuálního plánování zaznamenaných za rok 2019.“

H 1: nepotvrzena

H 2: „U nejmladších dětí (6–12 let) budou zaznamenány v průměru nejkratší individuální plány.“

H 2: nepotvrzena

H 3: „Bude více naplněných individuálních plánů na 100 % „Ted’ a Tady“ než ve stylu „Úkol“ a „Příběh“.“

H 3: nepotvrzena

H 4: „Bude častěji udáván důvod nenaplnění individuálních plánů ztráta motivace uživatele než ostatní důvody.“

H 4: nepotvrzena

7. Diskuze

Celá analýza IP mi přinesla spoustu zjištění do praxe organizace NPK Husita, kde pracuji, a těm bych se chtěla věnovat v závěrečné diskuzi. Tím i splňuji dílčí cíl číslo 9 diplomové práce. Prvním zajímavým zjištěním pro mne bylo vysoké procento (81 %) uzavřených IP, které byly naplněny na 100 %. Je to pro mne ukazatel, že plánování je ku prospěchu věci jak uživatelům služby, tak pracovníkům. Druhým zjištěním, které využije organizace, kde pracuji, je, že často není cíl IP v souladu s metodou SMART – není měřitelný. To naznačuje, že bychom se tomuto tématu měli věnovat na metodických výjezdech apod. IP pak často nejsou vyhodnoceny, protože nejdou vlastně vyhodnotit, jelikož nejsou měřitelné. Je tedy možné, že některé IP, které nejsou uzavřené a stále běží, se ani nedají uzavřít, jelikož není pro ně vhodně dané kritérium k uzavření IP. Jedním z dalších témat by pro organizaci mohlo být: klíčová osoba. Z ukázek IP je vidět, že se napíše vždy jen pracovník NPK Husita, a není to přesná osoba, to může vést k tomu, že IP je sice napsán, ale osoba tam není přímo určená. Sice ze své přes dva roky dlouhé praxe vím, že si dostatečně předáváme informace na intervizích, které se konají každý týden, ale možná by to stálo za zvážení v týmu. Též mne potěšilo, že nejvíce IP nebylo na téma označované jako A – vzdělávací, výchovná a aktivizační činnost, kam můžou spadat hlavně „kroužkové aktivity“, jelikož občas se setkávám s názorem, že v NZDM si jen hrajeme a „není to tolik o sociální práci“. Tím nechci zlehčovat důležitost „áčkových“ intervencí, jsou též důležité, ale, když jich má služba více než ostatních intervencí, může to vypadat, jakože si tam jen „hrají“. Osobně jsem též čekala větší rozdíl v průměrném trvání IP u jednotlivých věkových kategorií. Dle Člověka v Tísni (viz výše v textu) se ukázalo, že častěji je vhodnější u mladších dětí psát kratší IP, což se u NPK Husita neprokázalo. Nejméně naplňované IP na 100 % byly ty, psané ve stylu „Příběh“. Může zde hrát roli i jejich dlouhodobost, že některé byly zaznamenány například v posledním měsíci roku 2019 a nebylo je možné díky své dlouhodobosti ani uzavřít do doby mé podrobné analýzy IP, která proběhla na přelomu února a března. I přes tento fakt by ale stálo za to popřemýšlet, jestli by se IP ve stylu „Příběh“ neměly využívat často, jelikož nejvíce ukončených a nenaplňovaných IP v NPK Husita bylo právě v tomto stylu. Jako nejvíce naplňované IP se jeví IP ve stylu „Teď a Tady“, což je – dle mého názoru – kvůli tomu, že kdyby se IP ve stylu „Teď a Tady“ nenaplnil, tak ho ani nikdo nenapíše. Takže je to logické a tohle zjištění jsem očekávala. V nízkoprahových službách jsou přece situace „*ted' a tady*“ základem kontaktní práce a mají určité dopady na uživatele nízkoprahových

služeb, kteří už třeba nikdy službu nevyužijí. Což mne vede k tomu, jestli by většina IP neměla být právě ve stylu „Ted’ a Tady” v kontextu NZDM. Při psaní části věnované častým důvodům ukončení IP před jeho naplněním na 100 % jsem přemýšlela, proč je nejčastějším důvodem ztráta zájmu či přestání chodit na klub. Přitom mě napadaly otázky: Jestli náhodou jsme to opravdu naplánovali s klientem? Či to byl jen pracovníka IP? Jelikož drtivá většina nenaplněných IP byla 0–30 %, nemuselo dojít ani k prvnímu plánovanému kroku, který obsahoval IP. Možná se může i stát, že na uživatele je vytvořen nepříjemný nátlak. Nebo že si společně nastavíme vysoké cíle. Samozřejmě i to se může stát, ale v takovém případě je důležité se k tomu vrátit a revidovat to. Což mne znovu přivádí k myšlence, jestli jsme se náhodou více nevzdálili ryzí kontaktní práci – „Ted’ a Tady”.

Závěrečné zamyšlení mne vede k úvahám o celkovém směřování NPK. Tato organizace, jak bylo výše zmíněno, pracuje jak s dětmi od 6 let, tak se staršími uživateli do 26 let, kteří jsou už často rodiči a potýkají se s existenčními problémy. Na jednu stranu organizace řeší problémy spojené s první třídou na ZŠ, na druhou stranu například se stěhováním po Praze a pomocí rodičům s žádostmi o byty apod. Tyto informace mne vedou k názoru, že NPK Husita jde dobrou cestou komunitního stylu, kdy se nepracuje jen s jednotlivci či skupinou osob, která se dá označit jako neorganizovaná mládež, ale řeší i jasné sociální problémy, týkající se například bydlení či výchovy dětí svých klientů. Jsem ráda, že v rámci Komunitního centra na Žižkově je toto umožněno a jedná se o takové síťování pod jedním zřizovatelem, a často jde i o stejné pracovníky, kteří jsou na klubu, v terénu v rámci komunitního projektu i v ambulantní formě poradny pro rodiny s dětmi. Je možné, že tímto směrem půjde více NZDM? Jelikož jsem se za dobu své praxe (např. u supervizorů, kolegů) setkala se zamýšlením se nad formou a budoucností fungování NZDM. Je možné, že celá podoba Komunitního centra na Žižkově se změní a jednou bude mít třeba více registrovaných sociálních služeb? A nejen NZDM, které se čistě zaměřuje na děti a mladistvé do 18 let, ale i na rodiny a jedince nad 18 let, a vznikne tak nová registrovaná služba? Jelikož z analýzy individuálních plánů je vidět, že i s touto skupinou NZDM intenzivně pracuje.

Závěr

Diplomová práce byla teoreticky výzkumná a zaměřila se na analýzu IP v NPK Husita za rok 2019. Analýza se soustředila na jejich naplňování, stanovování cílů (jak a na jaké téma byly cíle stanovovány), témata, průměrnou délku trvání a rozdíly v určitých věkových kategoriích. Poznatky z diplomové práce jsou zahrnuty do metodického výjezdu s cílem zlepšení kvality zaznamenávání IP a pro porozumění tomu, jaké IP nejčastěji píšeme a na které se organizace tolik nezaměřuje. Z diplomové práce vyšlo, že nejčastější věci, která se vyskytuje, je nevhodné stanovení cílů. Cíle v některých případech nebyly měřitelné, tudíž je obtížné je vyhodnocovat či revidovat, což může vést i ke zhoršení práce s uživatelem. Diplomová práce se rovněž zaměřila na celkové pojetí individuálního plánování v NZDM a metodického zakotvení v kontextu NPK Husita. Diplomová práce se též dotkla specifik uživatelů NZDM a kontaktní práce jako hlavního nástroje práce v NZDM.

Diplomová práce může sloužit jako nástroj, jak analyzovat individuální plány v NZDM a nízkoprahových službách obecně. I přesto, že každá sociální služba má svá specifika a určité rozdíly. V analýze by se dalo dále pokračovat do větších podrobností a zahrnout do ní statistiku návštěvnosti klubu, jestli každý uživatel má napsaný individuální plán či brát v potaz pohlaví uživatelů sociální služby. Též by se dalo zaměřit na samostatné pracovníky, jak vnímají tyto výsledky a jestli je mezi nimi rozdíl v dosaženém vzdělání a získané době praxe v sociální službě. Výsledky můžou nastínit směr, kam se sociální služba ubírá v kontextu přímé práce s klienty, jakými tématy se nejvíce zabývá i v kontextu samostatných intervencí, a nejen individuálních plánů. Je možné, že by se ukázal velký rozdíl v tématech jednotlivých intervencí a zaznamenaných individuálních plánů, jelikož menší intervence nemusí být v kontextu NZDM jen v procesu zaznamenaných individuálních plánů.

Seznam použité literatury

BEDNÁŘ, Martin. *Manuál zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe*. [2. vyd.]. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2014. ISBN 978-80-87623-10-7.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách*. In: . 37/2006.

HAUKE, Marcela. *Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3849-9.

HERZOG, Aleš. *Individuální plánování v nízkoprahových službách*. Praha, 2013. Diplomová práce. Pražská vysoká škola psychosociálních studií.

JEDLIČKA, Richard. *Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí*. Praha: Themis, 2004. ISBN 80-7312-038-0.

KAJANOVÁ, Alena. *Sociální práce s etnickými a menšinovými skupinami: etnické, marginální a rizikové skupiny*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2009. ISBN 978-80-7394-181-9.

KLÍMA, Petr, ed. *Kontaktní práce: antologie textů České asociace streetwork*. 2. vyd. [Praha: Česká asociace streetwork, 2009]. ISBN 978-80-254-4001-8.

Kontaktní práce 2010: antologie textů České asociace streetwork. Praha: Národní vzdělávací fond ve spolupráci s Českou asociací streetwork, 2010. ISBN 978-80-86728-42-1

KOTOVÁ, Helena, Michal KREBS, Stanislav KUNC a Martin STRNAD, ed. *Streetwork!: dobrá praxe 2015 : české a zahraniční zkušenosti z práce v nízkoprahových sociálních službách*. Praha: Česká asociace streetwork o.s. (ČAS), 2015. ISBN 978-80-905069-3-0.

MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 2. vydání. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-368-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, ed. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

Metodika NPK Husita: STANDARD V Příloha SQVA. Praha: Husitské centrum.

Metodika NPK Husita: STANDARD VI Příloha SQVIA. Praha: Husitské centrum.

MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. *Teorie a metody sociální práce 1: studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální Ostrava-Mariánské Hory, 2011. ISBN 978-80-87540-37-4.

NIKOLAI, Tomáš a Petra SEDLÁČKOVÁ. *Příběhy ze špatné čtvrti, aneb, Jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství*. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-45-3.

ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: [vývojová psychologie] : přepracované vydání*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7.

URBAN, David. *Sociální práce s romskými rodinami*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-457-7, str.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vyd. 2., dopl.
a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1.

Elektronické zdroje:

Analyza segregace v základních školách z pohledu sociálního vyloučení [online]. In: . Praha: Úřad vlády České republiky Odbor pro sociální začleňování (Agentura), 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: https://socialnipolitika.eu/wp-content/uploads/2019/11/Analyza_segregace_2019.pdf

CLAUDIA, Claes a Geert VAN HOVE. Person-Centered Planning: Analysis of Research and Effectiveness: Intellectual and Developmental Disabilities [online]. 2010, December 2010 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1352/1934-9556-48.6.43>

HERZOG, Aleš. Co je individuální plánování: Klíčové pojmy. Individuální plánování [online]. [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://www.individualniplanovani.cz/co-je-individualni-planovani/klicove-pojmy/>

HERZOG, Aleš. Co je individuální plánování: Obsah individuálního plánování. Individuální plánování [online]. Praha [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: <http://www.individualniplanovani.cz/co-je-individualni-planovani/obsah-individualniho-planovani/>

HERZOG, Aleš. Styl „Ted’ a Tady.“ Individuální plánování [online]. [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: [individualniplanovani.cz/priklady-individualnich-planu/styl-tady-a-ted/](http://www.individualniplanovani.cz/priklady-individualnich-planu/styl-tady-a-ted/)

Historie NPK Husita. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=231

IS Pepa: Systém PePa alias Perfektní Pamatovák! [online]. IS PePa DC, 2020 [cit. 2020-03-23]. Dostupné z: <https://www.ispepa.cz/>

JEDLIČKA, R. a P. KLÍMA. Aktuální otázky terénní sociálně pedagogické práce s neorganizovanými skupinami dětí a mládeže [online]. 2004, , 4 - 18 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: file:///C:/Users/Anna/Downloads/Pedag_2004_1_02_Aktualni_4_18.pdf

JOHNOVÁ, Milena. Individuální plánování – utajovaná síla sociální práce. Sociální práce [online]. 2011, (3), 1 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <http://www.socialniprace.cz/zpravy.php?oblast=1&clanek=378>

JOHNOVÁ, Milena. Plánování zaměřené na člověka a transformace ústavní péče: Příloha k časopisu rezidenční péče. Rezidenční péče [online]. , 2 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <http://www.rezidencnipeces.cz/archiv/priloha/priloha0603.pdf>

POJMOSLOVÍ Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) [online]. Praha: Česká asociace streetwork, o.s., 2008 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/images/download/Pojmoslovi_text.pdf

Segregaci ve školství umožňuje lokální konsenzus zřizovatele, škol i rodičů. Inkluzivní vzdělávání přesto zvyšuje šance pro všechny. EDUin.cz: informační centrum o vzdělávání [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.eduin.cz/clanky/segregaci-ve-skolstvi-umoznuje-lokalni-konsenzus-zrizovatele-skol-i-rodicu-inkluzivni-vzdelavani-presto-zvysuje-sance-pro-vsechny/>

Standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/standardy-kvality-socialnich-sluzeb>

Standardy kvality sociálních služeb pro nízkoprahové zařízení pro děti a mládež [online]. Česká asociace streetwork, o.s., 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://archiv.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=190&site=cas

Veřejný závazek. Nízkoprahový klub Husita [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://npkhusita.husitskecentrum.cz/?page_id=49

Vyhláška 505/2006 Sb. MPSV [online]. 15. listopadu 2006 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/372793/vyhlaska_505-2006.pdf/bf86c99a-18ed-afb0-9d38-4ab5cf469dbd

Summary

The nature of my master thesis is theoretical – researching and I am focusing on analysing individual planning agenda in NPK Husita low-threshold club in 2019. I focused my analysis on the meetings of the targets planned within the individual plans, the targets determination itself (what is the topic of the target and how it was planned), the topics, average length of fulfilling them and differences between the plans being present according to the different age of the clients of the low-threshold club. My findings are summarised in methodological summary and its goal is the improvement within individual planning agenda in NPK Husita low-threshold club. The summary points out that one of the most inconvenient things, is that the targets planned are not suitable. In some of the cases the targets were not able to be measured, so it was difficult to evaluate them, which can even impair the work with the client. My master thesis can serve as a tool for analysing the individual plans generally within the low-threshold clubs.

Příloha A

Zde je přiložen výčet IP zaznamenaných za rok 2019 v NPK Husita pro úplnost dat diplomové práce. Z těchto dat vychází všechny statistické údaje v diplomové práci.

1. IP – styl Příběh, A, neukončeno, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 19–26 let, běží 2 měsíce
2. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (je schopen se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, 1 týden
3. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 6–12 let, 1 den
4. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 6–12 let, 4 měsíce
5. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 měsíc
6. IP – styl Úkol, A, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 týden
7. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 2 týdny
8. IP – styl Příběh, B, ukončeno 0 %, v souladu s metodou SMART – nebyla na to kapacita klubu, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 19–26 let, 1 měsíc

9. IP – styl Teď a tady, C, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 19–26 let, 1 den
10. IP – styl Příběh, B, ukončeno 10 %, ztráta motivace a zájmu o dané téma, není v souladu s metodou SMART (není měřitelný), v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 13–18 let, 3 měsíce
11. IP – styl Úkol, C, ukončeno 100 %, není v souladu s metodou SMART – není měřitelný, je v souladu s cílem sociální služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 19–26 let, 1 týden
12. IP – styl Úkol, B, neukončeno – stále běží, není v souladu s metodou SMART (není měřitelný), v souladu s cílem služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 6–12 let, běží už 3 měsíce
13. IP – styl Příběh, C, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 19–26 let, 3 měsíce
14. IP – styl Úkol, B, neukončeno – stále běží, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, už 4 měsíc běží
15. IP – styl Příběh, A, neukončeno – stále běží, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (má ukončené vzdělání), 6–12 let, 4 měsíce běží
16. IP – styl Příběh, A, neukončeno – stále běží, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (má ukončené vzdělání), 6–12 let, už 4 měsíce běží
17. IP – styl Příběh, B, neukončeno – stále běží, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, už 4 měsíce běží

18. IP – styl Ted' a tady, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 6–12 let, 1 den
19. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (uplatnění na trhu práce), 19–26 let, 2 měsíce
20. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 13–18 let, 1 týden
21. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 měsíc
22. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 13–18 let, 1 den
23. IP – styl Příběh, B, neukončeno – stále probíhá, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 6–12 let, běží už 6 měsíců
24. IP – styl Úkol, A, ukončeno 10 % – přestala chodit na klub, není v souladu s metodou SMART (není měřitelný), je v souladu s cílem služby (ukončené vzdělání), 13–18 let, 4 měsíce
25. IP – styl Úkol, A, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 6 měsíců
26. IP – styl Příběh, D, ukončeno 0 % – už nepřišla na klub po napsání IP, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 19–26 let, 6 měsíců
27. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 19–26 let, 1 týden

28. IP – styl Úkol, D, ukončeno 10 % – ztráta zájmu o dané téma, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 19–26 let, 1 měsíc
29. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 2 dny
30. IP – styl Ted' a tady, A, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 den
31. IP – styl Ted a tady, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 den
32. IP – styl Ted a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 19–26 let, 1 den
33. IP – styl Příběh, B, neukončeno – stále běží, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ukončené vzdělání), 13–18 let, už 7 měsíců
34. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 6–12 let, 1 den
35. IP – styl Příběh, B, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 13–18 let, 5 měsíců
36. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 13–18 let, 1 měsíc
37. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 týden

38. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 2 týdny
39. IP – styl Úkol, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 týden
40. IP – styl Úkol, A, ukončeno 30 % – ztráta motivace, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (má ukončené vzdělání), 6–12 let, 3 měsíce,
41. IP – styl Ted a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 13–18 let, 1 den
42. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, není v souladu s metodou SMART (není měřitelný), je v souladu s cílem služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 13–18 let, 1 den
43. IP – styl Příběh, A, ukončeno 50 % – přestal chodit na klub, není v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 13–18 let, 6 měsíců
44. IP – styl Ted' a tady, A, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (má ukončené vzdělání), 6–12 let, 1 den
45. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 6–12 let, 1 den
46. IP – styl Úkol, A, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ukončené vzdělání), 13–18 let, 1 měsíc
47. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 13–18 let, 1 týden

48. IP – styl Úkol, A, ukončeno na 80 % – nesplnění všech kroků, které byly naplánované, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 3 měsíce
49. IP – styl Úkol, A, ukončeno 10 % – splněn jen první krok, poté ztráta motivace a ztráta zájmu o téma, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 6 měsíců
50. IP – styl Příběh, D, neukončeno – stále běží, není v souladu s metodou SMART (není termínovaný), je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 19–26 let, 1 rok běží
51. IP – styl Úkol, D, neukončeno, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 13–18 let, 1 rok běží
52. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 6–12 let, 1 den
53. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (je schopen se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, 1 den
54. IP – styl Příběh, D, neukončeno – stále běží, není úplný, cíl není v souladu s metodou SMART, jelikož není ani napsán, není v souladu s cílem služby, jelikož cíl není napsán, 13–18 let, 1 rok
55. IP – styl Úkol, D, ukončeno – 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 19–26 let, 3 dny
56. IP – styl Příběh, D, neukončeno – stále běží, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 19–26 let, běží už 1 rok

57. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (je schopen se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, 10 měsíců
58. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (je schopen se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, 1 den
59. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (je schopen se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, 1 den
60. IP – styl Úkol, B, ukončeno 0 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 10 měsíců
61. IP – styl Úkol, D, ukončeno 100 %, v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 den
62. IP – styl Ted' a tady, C, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 19–26 let, 1 den
63. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 den
64. IP – styl Ted' a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 13–18 let, 1 den
65. IP – styl Příběh, B, ukončeno 0% – přestalo to být tématem a nebyl splněn ani jeden naplánovaný krok, není v souladu s metodou SMART (není měřitelný), je v souladu s cílem služby (aktivně rozhoduje o svém životě), 19–26 let, 10 měsíců
66. IP – styl Úkol, D, neukončeno, není v souladu s metodou SMART (není termínovaný), je v souladu s cílem služby (dokáže se uplatnit na trhu práce), 19–26 let, stále běží 1 rok

67. IP – styl Ted' a tady, B, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (má ukončené vzdělání), 6–12 let, 1 den
68. IP – styl Ted a tady, D, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (ví, na koho se může obrátit, pokud má problémy a dokáže pomoc vyhledat), 6–12 let, 1 den
69. IP – styl Ted' a tady, A, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 den
70. IP – styl Ted' a tady, C, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (dokáže si obstarat své osobní záležitosti, naplňovat své potřeby a zvládat životní obtíže společensky akceptovatelným způsobem), 6–12 let, 1 den
71. IP – styl Příběh, A, neukončeno – stále běží, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (využívá volný čas ke svému osobnímu rozvoji), 6–12 let, 1 rok
72. IP – styl Ted' a tady, ukončeno 100 %, je v souladu s metodou SMART, je v souladu s cílem služby (zná svoji hodnotu, má kladný vztah k sobě samému i ke svému okolí), 6–12 let, 1 den